

Kulturudvalgets og Udenrigsudvalgets høring om

Kultur og udvikling

4. februar 2009

Bilag til høringens oplæg

Oversigt over baggrundsdokumenter (bagest i kompendiet):

- 1. Udvalgenes pressemeddelelse om høringen**
- 2. Henvisninger til 3 radioprogrammer, der blev udsendt i dagene efter høringen.**
- 3. UNESCO's konvention om beskyttelse og fremme af de kulturelle udtryksformers mangfoldighed. Paris 2005.**
- 4. Udenrigsministeriet: Kultur og udvikling – strategi og retningslinjer. Danida 2002.'**
- 5. Freemuse m. fl. (red. Ole Reitov): VISAS / the discordant note – A White Paper on visa issues, Europe & artist's mobility. Danmark 2008.**
- 6. International Network For Cultural Diversity, INCD (Ole Gerlach-Hansen: Oversigt over baggrundsmateriale).**
- 7. Oversigt: Tilmeldte til høringen (godt 150 deltog)**

FOLKETINGET

PRESSEMEDDELELSE

20. januar 2009

Høring om kultur og udvikling

Folketingets Kulturdvalg og Udenrigsudvalg afholder en høring om kultur og udvikling med henblik på at drøfte mulighederne for i det danske udviklingssamarbejde at følge op på UNESCO-konventionen om beskyttelse og fremme af de kulturelle formers mangfoldighed, herunder at integrere kultur i udviklingspolitikken og i det praktiske bæredygtige udviklingssamarbejde og sikre en vis international fortrinsbehandling af 3. landenes kunstnere og deres arbejder.

Høringen finder sted i Landstingssalen på Christiansborg onsdag 4. februar 2009, kl. 9.00 – 12.30.

Udkast til program for høringen er vedhæftet. Konventionen er omdelt på [KUU alm. del – bilag 119](#).

Kulturministeren og udviklingsministeren giver sammen med programchef Ole Reitov, Freemuse, indledende oplæg på høringen, og en række praktikere og eksperter fra organisationer og institutioner med tilknytning til det internationale kultursamarbejde deltager også i høringen med oplæg og diskussion.

Høringen er åben for alle, men der vil være et begrænset antal tilhørerpladser. Enkelte er forbeholdt pressen. De øvrige pladser går efter "først til mølle princippet". Hvis man ønsker at deltage i høringen, kontaktes udvalgets sekretariat på tlf. 33 37 55 33 eller via mail kuu-hoering@ft.dk senest torsdag 29. januar 2009, kl. 12.00. For gæster, der kommer udefra, må der beregnes ekstra tid på grund af sikkerhedstjek ved besøgsindgangen.

Det er tilladt at fotografere og optage lyd og tv m.v., hvis det kan ske uden at anbringe mikrofoner på bordene og uden at forstyrre høringens afvikling i øvrigt.

En cd med lydoptagelse af høringen vil senere kunne fås i Folketingets Oplysning, tlf. 33 37 33 38.

Yderligere oplysninger:

Udvalgssekretær Finn Skriver Frandsen, tlf. 33 37 55 23

Udvalgssekretær Morten Villumsen, tlf. 33 37 36 17.

Kasai Allstars

EU's visumregler forhindrer kultur

Kulturnyt 04. februar 2009 kl. 15:30 på P2

Hør interviewet med Ole Reitov

(05:08)

FN's organisation for uddannelse og kultur, UNESCO, pålægger medlemslandene at beskytte og fremme verdens kulturelle mangfoldighed og give u-landene muligheder for at afsætte deres kultur på verdensmarkedet.

Men det har EU-landene svært ved at leve op til med de stramme visumregler.

Kultur skal integreres i udviklingspolitikken

Folketingets Kulturudvalg og Udenrigsudvalg holder onsdag en høring om kultur og udvikling. Her skal politikerne drøfte mulighederne for at følge op på UNESCO-konventionen om beskyttelse og fremme af de kulturelle formers mangfoldighed i det danske udviklingssamarbejde.

Hensigten med konferencen er at finde ud af, om kultur kan blive en del af udviklingspolitikken for u-landene. Samtidig vil man have et praktisk udviklingssamarbejde for kulturen og gøre det muligt at lave international fortrinsbehandling af udviklingslandenes kunstnere og deres kunst.

Socialdemokratiets kulturpolitiske ordfører Mogens Jensen sagde i forbindelse med dagens konference, at visumproblematikken er blandt de vigtigste ting at få løst hurtigt, så udenlandske kunstnere kan komme til Danmark uden problemer. For eksempel til den kommende kongres for verdensmusik WOMEX som skal holdes i København til efteråret.

Uklare regler

Kulturnyt har tidligere berettet om, hvor svært det er for kunstnere fra udviklingslande at få visum til de europæiske lande. Det stiller arrangører af fx. verdensmusikkoncerter og -festivaler i en dårlig situation.

Ole Reitov, der er projektleder for Freemuse, Freedom of Musical Expression, mener, at reglerne på området er uklare:

- Nogle af de problemer, som arrangører og kunstnere oplever, er, at der ikke er nogen gennemsigtighed i de regler, der findes i øjeblikket.

Visumreglerne er nemlig både uigennemsigtige og besværlige. I nogle afrikanske lande er det ikke muligt at søge visum til Danmark, og derfor må afrikanske kunstnere og musikere rejse til andre lande for at få visum til et europæisk land.

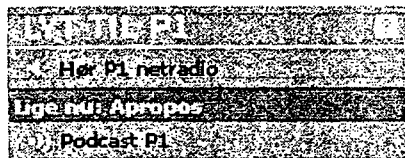
Arrangørerne må så betale rejseomkostningerne, der nemt kommer op på flere tusinde euro, og det forhindrer mange arrangører i at få kunstnere fra udviklingslande til Europa:

- Inden man har startet en turné for fx afrikanske grupper, har man udgifter på 10-15.000 euro, og så skal der spilles mange koncerter for at få det til at gå op, siger Ole Reitov til Kulturnyt.

Gik ud over Roskilde Festival

Musikarrangøren Peter Hvalkof fra spillestedet Global og Roskilde Festival har selv oplevet problemet, da han havde programsat et afrikansk band til at spille på Roskilde Festival.

- Vi behøver bare at gå tilbage til sommeren 2007 hvor vi havde programsat et orkester fra Congo, Kasai Allstars. Deres Europaturné blev aflyst blot 3 uger før Roskilde Festival fordi de ikke fik visa, siger han til Kulturnyt.

Hør interviewet med
Peter Hvalkof
(03:48)

**P2: Hverdage 15.30 - P1:
Hverdage 19.03**

Få Kulturnyt som podcast

Kulturnyt

Hver aften kl. 19 samler Kulturnyt op på dagens kulturnyheder. Herefter er der reportager, interviews og debat om aktuelle nyheder fra kulturens verden.

© Copyright DR 2009. Materialet må ikke gengives uden tilladelse jævnfør lov om ophavsret.

P1 Morgen 3. time

P1 Morgen 05. februar 2009 kl. 08:09 på P1

Hør udsendelse

(51:00)

Kritik af udvisningsmodel

Om kort tid anbefaler et embedsmandsudvalg, at regeringen bør kopiere den britiske model for udvisningssager. Modellen skal gavne retssikkerheden for de udlændinge, som Politiets efterretningstjeneste mener, er til fare for statens sikkerhed. Anbefalingerne møder kritik fra flere sider.

Medvirkende: Morten Østergaard, Retsordfører, Radikale

Irakerne rykker sammen

Irakerne rykker sammen. Provinsvalgene i weekenden viser, at befolkningen ønsker en stærk centralstyret stat efter års opløsnings-tendenser. Premierminister Nouri al Maliki og hans støtter blev valgenes store vinder. Han ses som garant for øget sikkerhed og for at landet hurtigst muligt genvinder sin suverænitæt.

Vold er hverdag

Måske er det langt fra ualmindeligt, at børn i resourcesvage indvandrerfamilier får tæv derhjemme. På Rådmandsgade Skole i København, en skole i et hårdt belastet område og med en stor andel af tosprogede børn, har lærerne i al fald fået noget af et chok over omfanget af elever, som kan fortælle om vold i hjemmet. Ud af 24 elever i en 2.klasse har to ud af tre oplevet det på egen krop.

Medvirkende: Manu Sareen, integrationskonsulent, radikalt medlem af borgerrepræsentationen i København

Ikke noget med at strejke nu!

Den nye strategi, der skal hjælpe SAS med at overleve, kommer til at koste 3000 ansatte jobbet. Men de tidligere så behårede fagforeninger, der glad og gerne kaldte til strejke, når SAS ville stramme skruen, protesterer ikke.

Lavvande i modebranchen

Modeugen i København blev for alvor skudt i gang i går. Og mens branchen i de sidste fem år har buldret derudaf på en bølge af succes ser det nu ud til at stilstand og måske direkte nedgang i indtjeningen venter mange af modefirmaerne.

Medvirkende: Dorrit Bøilerehauge, Videncenter for Design og Business, TEKO

Tanzania er et kulturhit

Danmarks hjælp til kulturlivet i Tanzania blev ved en konference i går på Christiansborg brugt som et forbillede på hvordan kultur og udvikling kan smelte sammen.

Medvirkende: Bjarne Sørensen, Ambassadør, Tanzania

Rytteriet

Indtil videre har det kun været forundt P2 lytterne at nyde Rytteriet. Men i resten af 2009 har vi brug for noget at smile og grine af. Derfor sender vi hver torsdag en bid af de herlige sager, som er undfanget i hovederne på skuespillerne Rasmus Botoft og Martin Buch.

Medvirkende: Rasmus Botoft og Martin Buch

Svenskerne trumfer

Kampen om hvem der skal levere den næste generation af kampfly til det danske flyvevåben spidser til. Svenske Saab, der med sit Gripen kampfly er med i opløbet om den 2

cifrede milliardordre, har i 11 time lagt en prisgaranti på bordet til de danske politikere. Prisen er under halvdelen af hvad det amerikanske alternativ Joint Strike Fighter anslås at komme til at koste.

Medvirkende: Henrik Breitenbauch, forsker, Dansk Institut for Militære Studier

En aktuel morgenflade, der sætter perspektiv på nyhedsstrømmen, på samfundslivet og de aktuelle begivenheder.

© Copyright DR 2009. Materialet må ikke gengives uden tilladelse jævnfør lov om ophavsret.

Anders Fogh Rasmussen

© DR

Skatten skal ned, skal den

Politisk debat 08. februar 2009 kl. 17:10 på P1

Hør udsendelsen

(51:00)

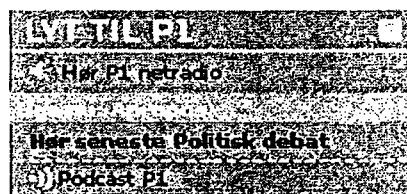
Skattereform var nok det ord, der blev brugt mest i denne uge på Christiansborg. Hør Anders Fogh Rasmussen tale uden om og få en analyse af udsigterne til en bred skattereform.

I udsendelsen er Dansk Folkepartis skatteordfører Mikkel Dencker ugens profil og fortæller om sig selv og partiets holdning til skattereformen.

Frank Aaen fra Enhedslisten og udenrigsminister Per Stig Møller krydser klinger om situationen i Gaza og kulturminister Carina Christensen og udviklingsminister Ulla Tørnæs fortæller, hvad kunst og kultur har med udviklingsbistand at gøre.

Ugens debat fra folketingsalen handler om 300-timersreglen, starthjælpen og kontanthjælpsloftet. Tre ting, oppositionen ønsker hen, hvor peberet gror.

Vært:
Ole Lorenzen

Podcast programmet

Politisk debat

Ugemagasinet Politisk Debat giver lytterne overblik og sammenhæng i dansk politik.

Hvem er du?

DR vil gerne lære dig at kende. Fortæl os hvem du er, hvilke emner der optager dig i hverdagen - og sig hvad du mener. Opret en personprofil i DR Opinion og få mere ud af DR.

Sendetider

Politisk Debat sendes hver lørdag 17:10-18:00 på P1

Genudsendes

Politisk Debat genudsendes søndag 21:10 - 22:00 på P1

© Copyright DR 2009. Materialet må ikke gengives uden tilladelse jævnfør lov om ophavsret.

**UNESCO's KONVENTION OM BESKYTTELSE OG FREMME AF
DE KULTURELLE UDTRYKSFORMERS MANGFOLDIGHED**

Paris, den 20. oktober 2005

UNESCO'S KONVENTION OM BESKYTTELSE OG FREMME AF DE KULTURELLE UDTRYKSFORMERS MANGFOLDIGHED

Den 33. generalkonference for De Forenede Nationers Organisation for Uddannelse, Videnskab og Kultur, forsamlet i Paris fra 3.- 21. oktober 2005,

som fastslår, at kulturel mangfoldighed er et iboende træk ved menneskeheden,

som er sig bevidst, at kulturel mangfoldighed er en del af menneskehedens fælles arv, og at den bør højagtes og bevares til gavn for alle,

som er vel vidende om, at kulturel mangfoldighed skaber en rig og forskelligartet verden, der giver flere valgmuligheder og beriger de menneskelige evner og værdier, og at den derfor er en grundlæggende kilde til bæredygtig udvikling for samfund, folk og nationer,

som påpeger, at kulturel mangfoldighed, der trives i et klima med demokrati, tolerance, social retfærdighed og gensidig respekt mellem folk og kulturer, er en absolut nødvendighed for fred og sikkerhed på lokalt, nationalt og internationalt plan,

som priser betydningen af kulturel mangfoldighed for den fulde gennemførelse af menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder, der er stadfæstet i verdenserklæringen om menneskerettighederne og i andre universelt anerkendte instrumenter,

som understreger nødvendigheden af at integrere kulturen som et strategisk element i de nationale og internationale udviklingspolitikker samt i det internationale udviklingssamarbejde og i den forbindelse at tage hensyn til FN's millenniumerklæring (2000), der fokuserer på udryddelse af fattigdom,

som tager i betragtning, at kulturen antager forskellige former i tid og rum, og at denne forskelligartethed viser sig i identiteternes egenart og mangfoldighed og i de kulturelle udtryksformer hos de folk og samfund, der udgør menneskeheden,

som anerkender betydningen af overleveret viden som kilde til åndelig og materiel rigdom, herunder især oprindelige folks videnssystemer, og denne videns positive bidrag til bæredygtig udvikling samt nødvendigheden af at beskytte og fremme den på passende vis,

som anerkender nødvendigheden af at træffe foranstaltninger til beskyttelse af de kulturelle udtryksformers mangfoldighed, herunder deres indhold, særlig i situationer, hvor de kulturelle udtryksformer trues af udryddelse eller alvorlige forstyrrelser,

som understreger betydningen af kulturen for social samhørighed i almindelighed og særlig dens mulige medvirken til forbedring af kvinders status og rolle i samfundet,

som er sig bevidst, at kulturel mangfoldighed styrkes ved idéers frie bevægelighed og beriges gennem konstant udveksling og samspil mellem kulturerne,

som bekræfter, at tanke-, ytrings- og informationsfriheden samt mediernes mangfoldighed giver de kulturelle udtryksformer mulighed for at udfolde sig i samfundet,

som anerkender, at de kulturelle udtryksformers mangfoldighed, herunder de overleverede kulturelle udtryksformer, er en vigtig forudsætning for, at individer og folk kan udtrykke deres idéer og værdier og dele dem med andre,

som påpeger, at sproglig mangfoldighed er en væsentlig del af den kulturelle mangfoldighed, og bekræfter den grundlæggende rolle, uddannelse spiller for beskyttelse og fremme af de kulturelle udtryksformer,

som henviser til den store betydning, kulturernes levedygtighed har for alle, herunder for personer, der tilhører mindretal, og for oprindelige folk, således som den kommer til udtryk gennem deres frihed til at skabe, formidle og udbrede deres overleverede kulturelle udtryksformer og nødvendigheden af adgang til disse for at kunne anvende dem til gavn for deres egen udvikling,

som understreger vigtigheden af kulturel interaktion og kreativitet, der beriger og fornyer de kulturelle udtryksformer og øger betydningen af personer, der medvirker til at udvikle kulturen til gavn for samfundet som helhed,

som anerkender betydningen af intellektuelle ejendomsrettigheder som støtte for personer, der er kulturelt kreative,

som er overbevist om, at kulturelle aktiviteter, varer og tjenesteydelser, fordi de er bærere af identiteter, værdier og betydning, både har en økonomisk og en kulturel side, og derfor ikke må behandles som værende udelukkende af kommerciel værdi,

som konstaterer, at globaliseringsprocesserne, der fremskyndes af informations- og kommunikationsteknologiens hurtige udvikling, skaber helt nye betingelser for øget samspil mellem kulturene, men samtidig udgør en udfordring for den kulturelle mangfoldighed, især med hensyn til risikoen for uligevægt mellem de rige og de fattige lande,

som er sig bevidst, at UNESCO har fået overdraget et særligt mandat til at sikre respekt for kulturel mangfoldighed og at henstille til, at der indgås sådanne internationale aftaler, som organisationen måtte anse for hensigtsmæssige med henblik på at lette den frie bevægelighed for idéer i ord og billeder,

som henviser til bestemmelserne i de af UNESCO vedtagne internationale instrumenter, der vedrører kulturel mangfoldighed og udøvelse af kulturelle rettigheder, herunder især verdenserklæringen om kulturel mangfoldighed fra 2001,

har vedtaget denne konvention, den 20. oktober 2005.

I. Målsætninger og vejledende principper

Artikel 1 – Målsætninger

Denne konvention har følgende målsætninger:

- a) at beskytte og fremme de kulturelle udtryksformers mangfoldighed
- b) at skabe forudsætningerne for, at kulturerne frit kan udfolde sig og indgå i et samspil til gensidig berigelse
- c) at tilskynde til dialog mellem kulturerne for at opnå en mere intensiv og afbalanceret kulturel udveksling i hele verden til gavn for den gensidige respekt mellem kulturerne og for fredskulturen
- d) at stimulere interkulturalitet for at udvikle samspillet mellem kulturerne med henblik på at bygge broer mellem folkene
- e) at fremme respekten for de kulturelle udtryksformers mangfoldighed og bevidstheden om værdien heraf på lokalt, nationalt og internationalt plan
- f) at bekræfte betydningen af forbindelsen mellem kultur og udvikling i alle lande, især i udviklingslandene, og at tilskynde til aktioner på nationalt og internationalt plan med henblik på at sikre anerkendelse af denne forbindelses reelle værdi
- g) at anerkende kulturelle aktiviteter, varers og tjenesteydelsers særlige karakter som bærere af identitet, værdier og betydning
- h) at bekræfte staters suveræne ret til at bevare, vedtage og gennemføre politikker og foranstaltninger, som de anser for hensigtsmæssige med henblik på at beskytte og fremme de kulturelle udtryksformers mangfoldighed på deres område
- i) at styrke samarbejde og solidaritet på internationalt plan i en ånd af fællesskab, navnlig for at give udviklingslandene bedre muligheder for at beskytte og fremme de kulturelle udtryksformers mangfoldighed.

Artikel 2 - Vejledende principper

1. Princippet om respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder

Kulturel mangfoldighed kan kun beskyttes og fremmes, hvis menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder, f.eks. ytrings-, informations- og kommunikationsfriheden, og individets mulighed for frit at vælge kulturelle udtryksformer er garanteret. Ingen kan under påberåbelse af bestemmelserne i denne konvention krænke menneskerettighederne eller de

grundlæggende frihedsrettigheder, der er fastlagt i verdenserklæringen om menneskerettighederne og i folkeretten, eller begrænse deres omfang.

2. Suverænitetsprincippet

I overensstemmelse med De Forenede Nationers pagt og principperne i folkeretten har stater en suveræn ret til at vedtage foranstaltninger og politikker med henblik på at beskytte og fremme de kulturelle udtryksformers mangfoldighed på deres område.

3. Princippet om lige værdighed og respekt for alle kulturer

Beskyttelse og fremme af de kulturelle udtryksformers mangfoldighed indebærer anerkendelse af lige værdighed og respekt for alle kulturer, herunder mindretals og oprindelige folks kulturer.

4. Princippet om solidaritet og samarbejde på internationalt plan

Alle lande, især udviklingslande, bør gennem samarbejde og solidaritet på internationalt plan få mulighed for at tilvejebringe og styrke de midler, der er nødvendige for deres kulturelle udtryk, herunder deres kulturindustrier, uanset om disse er i deres vorden eller veletablerede, på lokalt, nationalt og internationalt plan.

5. Princippet om komplementaritet mellem de økonomiske og kulturelle aspekter af udviklingen

Da kulturen er en af de grundlæggende kilder til udvikling, har de kulturelle aspekter af udviklingen lige så stor betydning som de økonomiske aspekter, og enkeltpersoner og folkeslag har en grundlæggende ret til at deltage i og nyde godt af kulturlivet.

6. Princippet om bæredygtig udvikling

Kulturel mangfoldighed er et stort aktiv for enkeltpersoner og samfund. Beskyttelse, fremme og bevarelse af kulturel mangfoldighed er en væsentlig forudsætning for bæredygtig udvikling til gavn for de nuværende og kommende generationer.

7. Princippet om lige adgang

Lige adgang til et rigt og varieret udbud af kulturelle udtryksformer fra hele verden og kultureernes adgang til udtryks- og kommunikationsmidler er vigtige elementer i styrkelsen af kulturel mangfoldighed og tilskynder til gensidig forståelse.

8. Princippet om åbenhed og ligevægt

Når stater vedtager foranstaltninger med henblik på at fremme de kulturelle udtryksformers mangfoldighed, bør de på passende vis tilstræbe åbning over for de øvrige kulturer i verden og sikre sig, at disse foranstaltninger stemmer overens med denne konventions målsætninger.

II. Anvendelsesområde

Artikel 3 – Anvendelsesområde

Denne konvention finder anvendelse på politikker og foranstaltninger, som parterne vedtager til beskyttelse og fremme af de kulturelle udtryksformers mangfoldighed.

III. Definitioner

Artikel 4 - Definitioner

I denne konvention forstås ved:

1. Kulturel mangfoldighed

“Kulturel mangfoldighed”: de mange forskellige måder, hvorpå grupper og samfunds kulturer kommer til udtryk. Disse udtryksformer overleveres internt i grupperne og samfundene og disse imellem.

Kulturel mangfoldighed viser sig ikke kun i de forskellige måder, hvorpå menneskehedens kulturelle arv kommer til udtryk, beriges og overleveres i kraft af de forskellige kulturelle udtryksformer, men også - uanset hvilke midler og teknologier der anvendes - i de forskellige former for kunstnerisk kreativitet, produktion, formidling, udbredelse og anvendelse.

2. Kulturindhold

“Kulturindhold”: den symbolske betydning, den kunstneriske dimension og de kulturelle værdier, der udspringer af eller udtrykker kulturelle identiteter.

3. Kulturelle udtryksformer

“Kulturelle udtryksformer”: udtryksformer, der følger af enkeltpersoners, grupper eller samfunds kreativitet, og som har et kulturindhold.

4. Kulturelle aktiviteter, varer og tjenesteydelser

“Kulturelle aktiviteter, varer og tjenesteydelser”: aktiviteter, varer og tjenesteydelser, som, når de anskues ud fra deres særlige kvalitet, anvendelse eller bestemmelse, repræsenterer eller overleverer kulturelle udtryksformer, uafhængigt af den kommercielle værdi de måtte have. Kulturelle aktiviteter kan være et mål i sig selv, eller de kan bidrage til produktionen af kulturelle varer og tjenesteydelser.

5. Kulturindustrier

“Kulturindustrier”: industrier, der producerer og udbreder kulturelle varer eller tjenesteydelser som defineret under nr. 4 ovenfor.

6. Kulturpolitikker og -foranstaltninger

“Kulturpolitikker og -foranstaltninger”: kulturelaterede politikker og foranstaltninger på lokalt, nationalt, regionalt eller internationalt plan, der enten fokuserer på kultur som sådan, eller som har til formål at indvirke direkte på enkeltpersoners, grupper eller samfunds kulturelle udtryksformer, herunder på skabelse, produktion, formidling og udbredelse af kulturelle aktiviteter, varer og tjenesteydelser og på adgangen til disse.

7. Beskyttelse

“Beskyttelse”: indførelse af foranstaltninger til bevarelse, sikring og styrkelse af de kulturelle udtryksformer mangfoldighed.

“Beskytte”: at træffe sådanne foranstaltninger.

8. Interkulturalitet

“Interkulturalitet”: det forhold, at der findes og foregår et ligeværdigt samspil mellem forskellige kulturer, og at der er mulighed for at skabe fælles kulturelle udtryk gennem dialog og gensidig respekt.

IV. Parternes rettigheder og pligter

Artikel 5 - Generel regel om rettigheder og pligter

1. Parterne bekræfter i overensstemmelse med De Forenede Nationers pagt, principperne i folkeretten og de universelt anerkendte instrumenter vedrørende menneskerettighederne deres suveræne ret til at udforme og gennemføre kulturpolitikker og træffe foranstaltninger til at beskytte og fremme de kulturelle udtryksformer mangfoldighed og til at styrke det internationale samarbejde for at opfylde denne konventions målsætninger.
2. Når en part gennemfører politikker og træffer foranstaltninger til at beskytte og fremme de kulturelle udtryksformers mangfoldighed på sit område, skal disse politikker og foranstaltninger være i overensstemmelse med denne konvention.

Artikel 6 - Parternes rettigheder på nationalt plan

1. Enhver part kan som led i sine kulturpolitikker og -foranstaltninger som omhandlet i artikel 4, stk. 6, og under hensyntagen til egne forhold og behov træffe foranstaltninger, der har til formål at beskytte og fremme de kulturelle udtryksformers mangfoldighed på den pågældende parts område.
2. Disse foranstaltninger kan bl.a. være:
 - a) lovgivningsmæssige foranstaltninger, der har til formål at beskytte og fremme de kulturelle udtryksformers mangfoldighed
 - b) foranstaltninger, der på passende vis giver nationale kulturelle aktiviteter, varer og tjenesteydelser mulighed for at skabe sig en plads blandt alle de kulturelle aktiviteter, varer og tjenesteydelser på den pågældende parts område som vedrører disses skabelse,

produktion, formidling, udbredelse og anvendelse, herunder foranstaltninger med relation til det sprog, der anvendes til de pågældende aktiviteter, varer og tjenesteydelser

- c) foranstaltninger, der sigter mod at give de uafhængige nationale kulturindustrier og aktørerne i den uformelle sektor reel adgang til midlerne for produktion, formidling og udbredelse af kulturelle aktiviteter, varer og tjenesteydelser
- d) foranstaltninger, der sigter mod at tildele offentlige støttemidler
- e) foranstaltninger, der sigter mod at tilskynde almennyttige organisationer samt offentlige og private institutioner, kunstnere og andre kulturarbejdere til at udvikle og fremme den frie udveksling og bevægelighed af idéer og kulturelle udtryksformer samt af kulturelle aktiviteter, varer og tjenesteydelser og til at fremme kreativitet og iværksætterånd i forbindelse med deres aktiviteter
- f) foranstaltninger, der på passende vis sigter mod at etablere og støtte public service-institutioner
- g) foranstaltninger, der sigter mod at motivere og støtte kunstnere og alle andre, der medvirker til at skabe kulturelle udtryksformer
- h) foranstaltninger, der sigter mod at fremme mediernes mangfoldighed, bl.a. ved hjælp af public service radio- og tv-virksomhed.

Artikel 7 - Foranstaltninger, der har til formål at fremme kulturelle udtryksformer

1. Parterne bestræber sig på at skabe et klima på deres område, der tilskynder enkeltpersoner og samfundsgrupper til:
 - a) at skabe, producere, formidle, udbrede og have adgang til deres egne kulturelle udtryksformer under behørig hensyntagen til de særlige vilkår og behov, der gør sig gældende for kvinder og forskellige andre samfundsgrupper, herunder personer, der tilhører mindretal, og oprindelige folk
 - b) at have adgang til forskellige kulturelle udtryksformer fra deres eget område og fra de øvrige lande i verden.
2. Parterne bestræber sig ligeledes på at anerkende den vigtige indsats, der ydes af kunstnere og alle andre, der deltager i den skabende proces, af kulturelle sammenslutninger og af organisationer, der støtter dem i deres arbejde, samt den centrale rolle, de spiller ved at bidrage til de kulturelle udtryksformers mangfoldighed.

Artikel 8 - Foranstaltninger, der har til formål at beskytte kulturelle udtryksformer

1. En part kan på sit område afdække særlige situationer, hvor der eksisterer en risiko for udryddelse af eller en alvorlig trussel mod de kulturelle udtryksformer, eller hvor der på anden måde er et presserende behov for at beskytte disse, jf. dog bestemmelserne i artikel 5 og 6.

2. Parterne kan træffe alle nødvendige foranstaltninger for at beskytte de kulturelle udtryksformer i de i stk. 1 nævnte situationer i henhold til bestemmelserne i denne konvention.
3. Parterne rapporterer alle de foranstaltninger, der er truffet for at imødegå situationen, til det mellemstatslige udvalg, der kan fremsætte relevante henstillinger.

Artikel 9 - Informationsudveksling og gennemsigtighed

Parterne:

- a) indsender hvert fjerde år i deres rapporter til UNESCO relevante oplysninger om de foranstaltninger, der er truffet med henblik på at beskytte og fremme de kulturelle udtryksformers mangfoldighed på deres område og på internationalt plan
- b) udpeger et kontaktpunkt med ansvar for informationsudvekslingen i forbindelse med denne konvention
- c) deler og udveksler oplysninger om beskyttelse og fremme af de kulturelle udtryksformers mangfoldighed.

Artikel 10 - Uddannelse og bevidstgørelse af offentligheden

Parterne:

- a) begunstiger og udvikler forståelsen af, hvor vigtigt det er at beskytte og fremme de kulturelle udtryksformers mangfoldighed, navnlig gennem programmer for uddannelse og øget bevidstgørelse af offentligheden
- b) samarbejder med de øvrige parter og med internationale og regionale organisationer for at opfylde målsætningen i denne artikel
- c) sætter ind på at befordre kreativitet og styrke produktionskapaciteten gennem indførelse af uddannelses- og udvekslingsprogrammer på det kulturindustrielle område. Disse foranstaltninger bør gennemføres på en sådan måde, at de ikke indvirker negativt på de traditionelle produktionsformer.

Artikel 11 - Inddragelse af civilsamfundet

Parterne anerkender civilsamfundets grundlæggende rolle i forbindelse med beskyttelse og fremme af de kulturelle udtryksformers mangfoldighed. Parterne tilskynder civilsamfundet til at deltage aktivt i deres bestræbelser på at opfylde denne konventions målsætninger.

Artikel 12 - Fremme af det internationale samarbejde

Parterne bestræber sig på at styrke deres bilaterale, regionale og internationale samarbejde med henblik på at skabe gunstige vilkår for fremme af de kulturelle udtryksformers mangfoldighed under særlig hensyntagen til de i artikel 8 og 17 omhandlede situationer, navnlig med henblik på:

- a) at lette dialog mellem parterne om kulturpolitikker og -foranstaltninger
- b) at styrke den offentlige sektors strategiske og administrative kapacitet i de offentlige kulturinstitutioner gennem udveksling af kulturarbejdere på internationalt plan og deling af bedste praksis
- c) at styrke partnerskaber med civilsamfundet, ngo'er og den private sektor, og mellem disse enheder indbyrdes, for at begunstige og fremme de kulturelle udtryksformers mangfoldighed
- d) at fremme anvendelsen af nye teknologier og tilskynde til partnerskaber for at styrke informationsudvekslingen og den kulturelle forståelse og for at begunstige de kulturelle udtryksformers mangfoldighed
- e) at tilskynde til indgåelse af aftaler om fælles produktion og udbredelse.

Artikel 13 - Integrering af kultur i den bæredygtige udvikling

Parterne bestræber sig på at integrere kulturen i deres udviklingspolitikker på alle niveauer for at skabe gunstige vilkår for bæredygtig udvikling og i den forbindelse befordre de aspekter, der er forbundet med beskyttelse og fremme af de kulturelle udtryksformers mangfoldighed.

Artikel 14 – Udviklingssamarbejde

Parterne bestræber sig på at støtte samarbejde med henblik på bæredygtig udvikling og bekæmpelse af fattigdom, specielt hvad angår udviklingslandes særlige behov, for derved at fremme opkomsten af en dynamisk kultursektor, bl.a. gennem følgende:

- a) styrkelse af kulturindustrierne i udviklingslande:
 - i) ved at skabe og styrke kapacitet for kulturproduktion og -udbredelse i udviklingslande
 - ii) ved at gøre det nemmere for deres kulturelle aktiviteter, varer og tjenesteydelser at få adgang til verdensmarkedet og de internationale distributionskanaler
 - iii) ved, når det er muligt, at oprette levedygtige lokale og regionale markeder
 - iv) ved, når det er muligt, at indføre passende foranstaltninger i de udviklede lande, der kan lette adgangen for udviklingslandes kulturelle aktiviteter, varer og tjenesteydelser til deres område
 - v) ved at støtte det kreative arbejde, der udføres af kunstnere i udviklingslande, og om muligt lette deres mobilitet
 - vi) ved at tilskynde til et passende samarbejde mellem udviklede lande og udviklingslande, navnlig inden for musik og film

- b) styrkelse - gennem udveksling af oplysninger, erfaringer og sagkundskab samt uddannelse af menneskelige ressourcer - af udviklingslandenes kapacitet i den offentlige og den private sektor, navnlig hvad angår den strategiske og administrative kapacitet, udarbejdelse og gennemførelse af politikker, fremme og udbredelse af kulturelle udtryk, udvikling af små og mellemstore virksomheder og mikrovirksomheder, anvendelse af teknologier samt udvikling og overførsel af kompetencer
- c) teknologioverførsel gennem indførelse af passende incitamentter til teknologier og knowhow, især i forbindelse med kulturindustrier og -virksomheder
- d) økonomisk støtte:
 - i) oprettelse af en international fond for kulturel mangfoldighed, jf. artikel 18
 - ii) tildeling af offentlig udviklingsbistand i det omfang, det er nødvendigt, herunder teknisk bistand med henblik på at stimulere og støtte kreativitet
 - iii) andre former for økonomisk støtte som f.eks. lavrentelån, tilskud og andre finansieringsordninger.

Artikel 15 - Nærmere bestemmelser for samarbejdet

Parterne tilskynder til udvikling af partnerskaber mellem og i den offentlige og den private sektor og de almennyttige organisationer med henblik på at samarbejde med udviklingslandene om styrkelsen af disses kapacitet til at beskytte og fremme de kulturelle udtryksformers mangfoldighed. Disse nye former for partnerskaber skal for at imødekomme udviklingslandenes konkrete behov først og fremmest beskæftige sig med udviklingen af infrastrukturer, menneskelige ressourcer og politikker samt med udvekslingen af kulturelle aktiviteter, varer og tjenesteydelser.

Artikel 16 - Fortrinsbehandling af udviklingslandene

De udviklede lande letter den kulturelle udveksling med udviklingslande ved at give deres kunstnere og øvrige kulturarbejdere samt deres kulturelle varer og tjenesteydelser fortrinsbehandling ved hjælp af passende institutionelle og retlige rammer.

*Artikel 17 - Internationalt samarbejde i situationer,
hvor der består en alvorlig trussel mod de kulturelle udtryksformer*

Parterne samarbejder med henblik på at yde hinanden gensidig bistand, idet de tager særlig hensyn til udviklingslande i de i artikel 8 nævnte situationer.

Artikel 18 - International fond for kulturel mangfoldighed

1. Der oprettes en International fond for kulturel mangfoldighed, i det følgende benævnt "fonden".
2. Fonden udgøres af deponerede midler i overensstemmelse med UNESCO's finansreglement

3. Fondens ressourcer udgøres af:
 - a) parternes frivillige bidrag
 - b) midler, der er afsat hertil, af UNESCO's generalkonference
 - c) eventuelle indbetalinger, donationer og testamentariske gaver fra andre stater, fra organisationer og programmer under De Forenede Nationer, andre regionale eller internationale organisationer samt offentlige og private organer eller privatpersoner
 - d) alle renter af fondens ressourcer
 - e) indtægter fra de indsamlinger og begivenheder, der arrangeres til gavn for fonden
 - f) alle andre ressourcer, som fondsbestemmelserne tillader.
4. Hvordan fondens ressourcer skal anvendes, bestemmes af det mellemstatslige udvalg på grundlag af partskonferencens retningslinjer, jf. artikel 22.
5. Det mellemstatslige udvalg kan acceptere økonomiske bidrag og andre former for bistand til generelle eller specifikke formål, der vedrører bestemte projekter, forudsat at disse projekter er godkendt af udvalget.
6. Der kan ikke til bidragene til fonden være knyttet nogen politisk, økonomisk eller anden betingelse, som er uforenelig med denne konventions målsætninger.
7. Parterne bestræber sig på regelmæssigt at indbetale frivillige bidrag med henblik på gennemførelsen af denne konvention.

Artikel 19 - Udveksling, analyse og formidling af oplysninger

1. Parterne indgår aftaler med hinanden med henblik på udveksling af oplysninger og sagkundskab vedrørende dataindsamling, statistikker over de kulturelle udtryksformers mangfoldighed og former for bedste praksis med hensyn til beskyttelse og fremme heraf.
2. UNESCO letter i kraft af de ordninger, der findes i sekretariatets regi, indsamling, analyse og formidling af alle relevante oplysninger, statistikker og former for bedste praksis på området.
3. UNESCO opretter og ajourfører desuden en databank over de forskellige statslige, private og almennyttige sektorer og organer, hvis virke vedrører kulturelle udtryksformer.
4. Med henblik på at lette dataindsamlingen vil UNESCO være særlig opmærksom på styrkelse af kapacitet og sagkundskab hos de af parterne, der måtte anmode om bistand på området.
5. De oplysninger, der skal indsamles i henhold til denne artikel, kompletterer de oplysninger, der er omfattet af bestemmelserne i artikel 9.

V. Forholdet til andre instrumenter

*Artikel 20 - Forholdet til andre instrumenter:
gensidig støtte, komplementaritet og ikke-underordning*

1. Parterne anerkender, at de i god tro skal opfylde deres forpligtelser i henhold til denne konvention og alle andre traktater, hvori de er part. Derfor og uden at underordne denne konvention i forhold til andre traktater:
 - a) tilskynder parterne til, at denne konvention og andre traktater, hvori de er part, støtter hinanden gensidigt, og
 - b) tager hensyn til relevante bestemmelser i denne konvention, når de fortolker og anvender andre traktater, som de er part i, eller når de indgår andre internationale forpligtelser.
2. Intet i denne konvention kan fortolkes derhen, at den ændrer parternes rettigheder og forpligtelser i henhold til andre traktater, hvori de er part.

Artikel 21 - International høring og koordinering

Parterne forpligter sig til at fremme denne konventions målsætninger og principper i andre internationale forsamlinger. Med henblik herpå rådfører parterne sig om nødvendigt med hinanden, idet de holder sig disse målsætninger og principper for øje.

VI. Konventionens organer

Artikel 22 - Partskonferencen

1. Der etableres en partskonference. Partskonferencen er denne konventions plenarsamling og øverste organ.
2. Partskonferencen afholder ordinært møde hvert andet år, så vidt muligt i forbindelse med UNESCO's generalkonference. Den kan afholde ekstraordinært møde, hvis den selv beslutter det, eller hvis mindst en tredjedel af parterne indgiver anmodning herom til det mellemstatslige udvalg.
3. Partskonferencen vedtager selv sin forretningsorden.
4. Partskonferencen har bl.a. følgende opgaver:
 - a) at vælge medlemmerne af det mellemstatslige udvalg
 - b) at modtage og gennemgå rapporter fra parterne i denne konvention, der fremsendes af det mellemstatslige udvalg
 - c) at godkende de operationelle retningslinjer, der på dens foranledning udarbejdes af det mellemstatslige udvalg
 - d) at træffe alle andre foranstaltninger, som den måtte anse for nødvendige for at fremme denne konventions målsætninger.

Artikel 23 - Det mellemstatslige udvalg

1. Der oprettes ved UNESCO et mellemstatsligt udvalg for beskyttelse og fremme af de kulturelle udtryksformers mangfoldighed, i det følgende benævnt "det mellemstatslige udvalg". Udvalget består af repræsentanter for 18 stater, der er parter i konventionen, og som partskonferencen vælger for en periode på fire år, så snart denne konvention træder i kraft i overensstemmelse med artikel 29.
2. Det mellemstatslige udvalg holder møde én gang om året.
3. Det mellemstatslige udvalg arbejder under partskonferencens myndighed og vejledning og er ansvarlig over for denne.
4. Antallet af medlemmer af det mellemstatslige udvalg vil blive sat op til 24, så snart antallet af parter i konventionen når op på 50.
5. Medlemmerne af det mellemstatslige udvalg vælges under hensyntagen til en ligelig geografisk fordeling og efter rotationsprincippet.
6. Uden at det indskrænker de øvrige beføjelser, der tillægges det ved denne konvention, har det mellemstatslige udvalg følgende opgaver:
 - a) at fremme denne konventions målsætninger og at tilskynde til dens gennemførelse og sikre opfølgningen heraf
 - b) på anmodning af partskonferencen at udarbejde operationelle retningslinjer for gennemførelse og anvendelse af konventionens bestemmelser og forelægge disse for partskonferencen til godkendelse
 - c) at fremsende rapporter fra parterne i konventionen til partskonferencen sammen med udvalgets bemærkninger og et resumé af indholdet
 - d) at fremsætte passende henstillinger i situationer, som udvalget er blevet gjort bekendt med af parterne i henhold til de relevante bestemmelser i konventionen, særlig artikel 8
 - e) at fastlægge procedurer og ordninger for høring med henblik på at fremme denne konventions målsætninger og principper i andre internationale forsamlinger
 - f) at udføre alle andre opgaver, som partskonferencen måtte pålægge udvalget.
7. Det mellemstatslige udvalg kan i henhold til sin forretningsorden når som helst indbyde offentlige eller private organer eller fysiske personer til at deltage i dets møder for at høre dem i specifikke spørgsmål.
8. Det mellemstatslige udvalg udarbejder selv sin forretningsorden og forelægger den for partskonferencen til godkendelse.

Artikel 24 – UNESCO's sekretariat

1. Konventionens organer bistås af UNESCO's sekretariat.
2. Sekretariatet udarbejder partskonferencens og det mellemstatslige udvalgs dokumentation samt udkastet til dagsorden for deres møder, bistår dem ved gennemførelsen af deres afgørelser og aflægger rapport herom.

VII. Afsluttende bestemmelser*Artikel 25 - Bilæggelse af tvister*

1. I tilfælde af en tvist mellem parterne i konventionen om fortolkningen eller anvendelsen af denne konvention søger parterne en løsning gennem forhandling.
2. Hvis de berørte parter ikke kan nå til enighed gennem forhandling, kan de efter indbyrdes aftale søge tredjemands mellemkomst eller mægling i sagen.
3. Hvis tvisten ikke har været genstand for tredjemands mellemkomst eller mægling, eller hvis den ikke har kunnet løses gennem forhandling eller ved tredjemands mellemkomst eller mægling, kan en part søge forlig efter proceduren i bilaget til denne konvention. Parterne undersøger i god tro forligsudvalgets forslag til løsning af tvisten.
4. Enhver part kan ved ratifikationen, accepten, godkendelsen eller tiltrædelsen afgive erklæring om, at den ikke anerkender ovenstående forligsprocedure. Enhver part, der har afgivet en sådan erklæring, kan når som helst trække sin erklæring tilbage ved en meddelelse til UNESCO's generaldirektør.

Artikel 26 - Medlemsstaternes ratifikation, accept, godkendelse eller tiltrædelse

1. Denne konvention skal ratificeres, accepteres, godkendes eller tiltrædes af de stater, der er medlemmer af UNESCO, i overensstemmelse med deres respektive forfatningsmæssige procedurer.
2. Ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrumentet deponeres hos UNESCO's generaldirektør.

Artikel 27 - Tiltrædelse

1. Denne konvention er åben for tiltrædelse af enhver stat, der ikke er medlem af UNESCO, men som er medlem af De Forenede Nationer eller af en af FN's særorganisationer, og som organisationens generalkonference opfordrer til at tiltræde.
2. Denne konvention er ligeledes åben for tiltrædelse af territorier, som har fuldt indre selvstyre, som anerkendt af De Forenede Nationer, men som ikke har opnået fuld uafhængighed i overensstemmelse med Generalforsamlingens resolution 1514 (XV), og som har kompetence på de områder, som denne konvention omfatter, herunder kompetence til at indgå traktater på disse områder.

3. Følgende bestemmelser finder anvendelse på regionale organisationer for økonomisk integration:
- a) Denne konvention er også åben for tiltrædelse af enhver regional organisation for økonomisk integration, der bindes fuldt ud af konventionens bestemmelser på samme måde som de stater, der er parter i konventionen, jf. dog følgende litraer.
 - b) Når én eller flere stater, som er medlemmer af en sådan organisation, også er parter i konventionen, aftaler denne organisation og denne eller disse stater indbyrdes, hvilket ansvar de hver især skal påtage sig for opfyldelsen af deres forpligtelser i henhold til denne konvention. Denne ansvarsfordeling har virkning, når den i litra c) omhandlede underretningsprocedure er afsluttet. Organisationen og dens medlemsstater må ikke udøve deres rettigheder i medfør af denne konvention samtidigt. I sager, der hører under deres kompetence, udøver regionale organisationer for økonomisk integration desuden deres stemmeret med et antal stemmer svarende til det antal af deres medlemsstater, der er parter i denne konvention. Sådanne organisationer må ikke udøve deres stemmeret, hvis deres medlemsstater udøver deres, og omvendt.
 - c) En regional organisation for økonomisk integration og dens medlemsstat eller -stater, der er blevet enige om en ansvarsfordeling i henhold til litra b), underretter parterne om den foreslåede ansvarsfordeling på følgende måde:
 - i) organisationen gør i sit tiltrædelsesinstrument klart rede for ansvarsfordelingen på de områder, der er omfattet af konventionen
 - ii) den regionale organisation for økonomisk integration underretter depositaren om ethvert forslag til en eventuel senere ændring af de pågældende ansvarsområder; depositaren underretter dernæst parterne herom
 - d) Stater, der er medlemmer af en regional organisation for økonomisk integration, og som bliver parter i konventionen, anses for fortsat kompetente på alle områder, som ikke har været genstand for en kompetenceoverdragelse til organisationen, som udtrykkeligt er erklæret eller påpeget over for depositaren.
 - e) Ved "regional organisation for økonomisk integration" forstås en organisation bestående af suveræne stater, som er medlemmer af De Forenede Nationer eller af en af FN's særorganisationer, og hvortil disse stater har overdraget kompetence på områder, der er omfattet af denne konvention, og som i overensstemmelse med sine interne procedurer er blevet behørigt bemyndiget til at blive part heri.
4. Tiltrædelsesinstrumentet deponeres hos UNESCO's generaldirektør.

Artikel 28 - Kontaktpunkt

Enhver part, der bliver part i denne konvention, udpeger et "kontaktpunkt" som anført i artikel 9.

Artikel 29 - Ikrafttrædelse

1. Denne konvention træder i kraft tre måneder efter datoen for deponeringen af det tredivte ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument, men kun for de stater eller regionale organisationer for økonomisk integration, der på denne dato eller forud herfor har deponeret deres respektive ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument. For enhver anden part træder den i kraft tre måneder efter deponeringen af den pågældende parts ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument.
2. Med henblik på anvendelsen af denne artikel må intet instrument, der deponeres af en regional organisation for økonomisk integration, betragtes som et supplement til de instrumenter, som medlemsstaterne af den pågældende organisation allerede har deponeret.

Artikel 30 - Føderale eller ikke-monistiske forfatningssystemer

I anerkendelse af at internationale aftaler forpligter parterne på samme måde, uanset hvilket forfatningssystem de har, finder følgende bestemmelser anvendelse på de parter, hvis forfatningssystem er føderalt eller ikke-monistisk:

- a) for så vidt angår de bestemmelser i denne konvention, der administreres af den føderale eller centrale lovgivende myndighed, vil den føderale eller centrale regerings forpligtelser være de samme som forpligtelserne for de parter, der ikke er føderale stater
- b) for så vidt angår de bestemmelser i denne konvention, der administreres af de enkelte enheder i den føderale stat som f.eks. stater, regioner, provinser eller kantonen, der ikke er forpligtet til at træffe lovgivningsmæssige foranstaltninger i medfør af det føderale forfatningssystem, gør den føderale regering om nødvendigt de kompetente myndigheder i de enkelte enheder, f.eks. stater, regioner, provinser eller kantonen, bekendt med de pågældende bestemmelser sammen med dens henstilling om vedtagelse.

Artikel 31 - Opsigelse

1. Enhver part kan opsig denne konvention.
2. Opsigelsen meddeles skriftligt i form af et instrument, der deponeres hos UNESCO's generaldirektør.
3. Opsigelsen træder i kraft tolv måneder efter modtagelsen af opsigelsesinstrumentet. Den ændrer på ingen måde de finansielle forpligtelser, der påhviler den opsigende part indtil den dato, hvor udtrædelsen træder i kraft.

Artikel 32 - Depositarens opgaver

UNESCO's generaldirektør underretter i sin egenskab af depositar for denne konvention organisationens medlemsstater, de medlemsstater, der ikke er medlemmer, og de regionale organisationer for økonomisk integration, der er omfattet af artikel 27, samt De Forenede Nationer om deponeringen af alle de i artikel 26 og 27 nævnte ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrumenter og om opsigelser i henhold til artikel 31.

UDENRIGSMINISTERIET
Danida

Kultur og udvikling

Strategi og retningslinjer

Kultur og udvikling
Strategi og retningslinjer

Indholdsfortegnelse

Indledning: Ingen udvikling uden kultur	3
1. Værdigrundlag: Menneskerettighederne, kulturel mangfoldighed og global etik	5
Kultur skal forstås bredt	5
Kultur og udvikling skal bygge på de grundlæggende menneskerettigheder med kulturel mangfoldighed og global etik som målsætning	5
Mål for det danske arbejde med kultur og udvikling	6
Større fokus på kultur i den internationale debat	7
Fattigdomsorientering, nationale strategier og globalisering øger fokus på kultur	8
2. Retningslinjer: Principper og kriterier	11
Kultur som forudsætning for udviklingssamarbejdet	12
Inddragelse af specifikke kulturelle og kunstneriske udtryk i udviklingssamarbejdet	15
Kultur og udvikling i multilaterale sammenhænge	20
Anneks: Kulturudveksling med udviklingslandene	21

Indledning: Ingen udvikling uden kultur

"Den græske helt Peleus blev gift med havgudinden Thetis. Ved deres bryllup var alle guderne til stede – alene stridens gudinde Eris havde man ikke bedt med. Vred herover indridsede hun på et æble ordene: Til den skønneste og trillede det ind blandt gudinderne. Here, Athene og Afrodite kunne ikke blive enige om, hvem af dem der burde eje det, og besluttede at opfordre den troiske kongesøn Paris til at afgøre striden. Hver for sig søgte de ved løfter at påvirke hans dom, men da Afrodite lovede ham verdens dejligste kvinde, gav han hende prisen." (Homer, Iliaden)

Alle kulturer har fælles historier og fortællinger, der er med til at skabe fælles forestillinger om forandring og udvikling. Den græske historie om stridens æble og prinsen, der lod sig forføre ved løftet om verdens dejligste kvinde, er med til at give den europæiske kultur en fælles historie – en fælles kultur. Vi kender Athenes klogskab, Afrodites skønhed – for ikke at tale om den nordiske mytologi, der skaber forestillinger om magtkampe og råstyrke hos guderne Thor og Odin. Dette er en flig af den danske kulturs kompleksitet. Vores samarbejdspartneres kultur bygger på andre historier og fortællinger – nye såvel som gamle.

Målsætningen for dansk udviklingspolitik er at bekæmpe fattigdom. Udgangspunktet for nærværende strategi og retningslinjer er den snævre sammenhæng mellem kultur og udvikling. Udviklingsprocesser knytter sig ikke blot til økonomiske og sociale faktorer. Det handler om menneskelig udvikling og dermed i lige så høj grad om historie og værdier, om selvforståelse og om sociale interaktionsprocesser. Derfor er kultur en uomgængelig del af ethvert udviklingssamarbejde.

Dokumentets målsætning er at styrke forståelsen af sammenhængen mellem kultur og udvikling for herudfra at vejlede det konkrete arbejde med kulturaspektet i dansk udviklingspolitik. De strategiske målsætninger bygger på de hidtidige erfaringer med kulturarbejdet i dansk udviklingssamarbejde og på den seneste danske og internationale erkendelse af den kulturelle dimensions betydning. Kapitel 1 skitserer strategiens værdigrundlag. Kapitel 2 opstiller principper, kriterier og retningslinjer for arbejdet med den kulturelle dimension i dansk udviklingssamarbejde.

Det er en væsentlig udfordring for strategien, at den skal virke bredt i hele det danske udviklingssamarbejde, blandt eksterne rådgivere og NGO'er. Det stiller særlige krav til såvel udformning som opfølgning. Det er tilstræbt at ramme en balance mellem generel analyse og håndgribelige retningslinjer, hvor der samtidig gives plads til de meget forskellige kulturer og sammenhænge, som dansk udviklingssamarbejde udspiller sig i.

Strategiens succes skal vurderes på dens anvendelse. De vejledende afsnit er forsøgt gjort så praktisk anvendelige som muligt, og de vil forhåbentlig være med til at inspirere, forbedre og videreudvikle det konkrete arbejde med kulturaspektet på såvel repræsentationerne, i Udenrigsministeriet, som blandt den eksterne ressourcebase og NGO'erne. Der ligger for Udenrigsministeriet en særlig opgave i at følge op på arbejdet og videreudvikle de retningslinjer og kriterier, der allerede findes i de vejledende afsnit. Gennemførelsen af strategien skal følges løbende, og der skal arbejdes for en øget vidensforankring og bred erfaringsudveksling inden for kulturområdet.

Denne strategi bygger på Danmarks udviklingspolitik "Partnerskab 2000", der fastslår, at det overordnede mål med den danske udviklingsbistand er at fremme bæredygtige udviklingsprocesser og at bekæmpe fattigdom ved at fremme en bredt baseret, fattigdomsorienteret økonomisk vækst med lige deltagelse af kvinder og mænd. Den menneskelige udvikling skal fremmes gennem støtte til sociale sektorer og fremme af demokratisering og folkelig deltagelse.

1. Værdigrundlag: Menneskerettighederne, kulturel mangfoldighed og global etik

Kultur skal forstås bredt

I denne strategi arbejdes der med kultur i den bredeste betydning. Det betyder, at kultur ikke betragtes som en modsætning til udvikling – men opfattes som noget, der til stadighed ændres og skabes i takt med samfundsmæssige forandringsprocesser, og som samtidig udgør en fælles forankring i den globale udvikling.

Kultur kan defineres som det samlede kompleks af åndelige, materielle, intellektuelle og følelsesmæssige træk, der karakteriserer et samfund eller en social gruppe. Kultur er mentale strukturer, forstået som de overordnede forståelsesmønstre, der er fremherskende i en given social gruppe. Det gælder verdensopfattelser, religion, kønsrollemønstre og forvaltning af naturressourcer. Men kultur omfatter også mere specifikke udtryk, gennem værker af kunstnerisk eller kulturel værdi. På det operationelle niveau betyder denne definition, at der arbejdes med kultur dels (i) som samfundsmæssige praksisser, i form af f.eks. tro, sprog, uddannelse, samt sociale og familiemæssige strukturer, og dels (ii) som kunstneriske udtryk – herunder litteratur, dans, musik og filmproduktion.

Kultur og udvikling skal bygge på de grundlæggende menneskerettigheder med kulturel mangfoldighed og global etik som målsætning

Arbejdet med den kulturelle dimension i udviklingssamarbejdet skal bygge på et værdigrundlag, som udtrykker, hvad der betragtes som positive kulturelle og samfundsmæssige værdier og forandringer. Kendskabet til og accepten af dette værdigrundlag er en forudsætning for samarbejdet omkring kultur i det daglige. Det gælder både for Danmarks partnere i udviklingslandene og for de danske deltagere i udviklingssamarbejdet.

Som fastslået i lov om internationalt udviklingssamarbejde, § 1, tager Danmarks udviklingssamarbejde udgangspunkt i FN's bærende principper. De internationale normer for, hvordan mennesker kan tillade sig at behandle hinanden og deres omgivelser, har ændret sig siden FN's oprettelse. Danmark har gennem de forløbne 50 år bidraget aktivt til udviklingen af de bærende principper og værdier i FN, hvilket afspejles i udviklingen af de internationale menneskerettighedskonventioner samt i de internatio-

nale konventioner og deklamationer om miljø og om ligestilling mellem kvinder og mænd. Social velfærd, menneskerettigheder, ligestilling og hensyn til miljøet er således i dag centrale værdier i både det internationale samarbejde i FN og samtidig bærende værdier for det danske udviklingssamarbejde.

I de seneste år har lokale og nationale værdier fået fornyet betydning verden over. Det vil derfor i de kommende år være en udfordring for Danmark gennem det internationale udviklingssamarbejde at præge udviklingen af bærende principper og værdier i verdenssamfundet. På den ene side skal der arbejdes for, at lokale og nationale værdier bliver det bærende i det globale. Der skal gøres en indsats for verdens kulturelle mangfoldighed. Globaliseringen kan kun sikres som en stabil og positiv proces gennem en solid kulturel forankring. På den anden side skal dette arbejde være folkeretligt forankret i de grundlæggende menneskerettigheder. Målsætningen er, at en global etik bliver bærende for verdenssamfundet. Kultur må ikke – hvad enten den er lokal, national eller international – bruges til at legitimere chauvinisme, magtmisbrug, etniske forfølgelser og udrensninger, terrorisme, tortur, folkemord eller andre former for misbrug og nedværdigelser af medmennesket. Arbejdet for en holdbar og gensidig globalisering forudsætter kulturel selvbevidsthed baseret på menneskerettighederne og en gensidig kulturel respekt.

Mål for det danske arbejde med kultur og udvikling

Målet for en bevidst og systematisk inddragelse af kultur i det danske udviklingssamarbejde kan opsummeres som følger.

Fremme af kulturdimensionen som et vigtigt element i fattigdomsbekæmpelsen

Bevidsthed om den kulturelle kontekst er nødvendig i planlægning og gennemførelse af alt udviklingssamarbejde. Det generelle mål med dansk udviklingssamarbejde er at bidrage til bekæmpelse af fattigdom og fremme af en bæredygtig udvikling baseret på en bredt baseret, fattigdomsorienteret økonomisk vækst med lige inddragelse af kvinder og mænd. For at opnå de ønskede resultater er det nødvendigt at have kulturen som medspiller og ikke som modspiller. Det er samtidig vigtigt, at der som et integreret led i udviklingsprogrammer inden for sektorer som eksempelvis uddannelse, sundhed, landbrug og vand tages højde for den lokale kultur og viden – både til gavn for de lokale samfund og som led i en fortsat kulturel mangfoldighed.

Fremme kulturen som et aktivt redskab til at styrke de fattigste

Kulturprojekter kan bruges som praktisk redskab til generelt at fremme forståelsen for værdier som social retfærdighed, ligestilling og bæredygtighed og til at fremme fattige menneskers og trængte befolkningsgruppers identitet og selvværd. Disse grupper har behov for en højere status og respekt i samfundet med henblik på at styrke deres mulig-

hed for at påvirke og drage fordel af den samfundsmæssige udvikling. Der skal som del heraf tages særlige hensyn til kvinders stilling og oprindelige folk.

Fremme kulturel mangfoldighed på basis af menneskerettigheder og tolerance

Øget fokus på kulturdimensionen i dansk udviklingssamarbejde skal bidrage til at bevare og udvikle den kulturelle mangfoldighed, og der skal arbejdes aktivt for at fremme gensidig kulturel respekt. Tolerance og respekt for menneskerettighederne og for forskellige kulturer skal fremmes som et vigtigt element i at sikre udviklingslandenes kulturelle identitet.

Større fokus på kultur i den internationale debat

I den internationale debat blev kultur for alvor sat på dagsordenen, da UNESCO og FN i 1992 nedsatte en Verdenskommission for Kultur og Udvikling med FN's tidligere generalsekretær Pérez de Cuéllar som formand. Kommissionen udgav i 1995 rapporten "Our Creative Diversity", der tager udgangspunkt i kultur som fundament for al udvikling. Rapporten lægger vægt på kulturel mangfoldighed og kultur som grundlag for social kreativitet, men også vold og eksklusion. Det fremhæves, at alle kulturer, hvis værdier er tolerante over for andre, skal respekteres på grundlag af en forpligtende global etik, der bygger på universelle værdier, menneskerettigheder og en gensidig respekt på tværs af kulturskel.

Verdensbanken begyndte med strategipapiret "Culture and Sustainable Development – A Framework for Action" i 1999 at indtænke hensynet til kulturen i sin långivning. Verdensbanken ønsker at fremme en udviklingsproces, der tager udgangspunkt i den lokale kultur og i befolkningens egen viden og behov. Verdensbanken videreudvikler således løbende deltagerorienterede udviklingsredskaber og har på det seneste med dansk støtte arbejdet på at inddrage og udvikle begrebet 'social kapital' i udviklingsarbejdet.

I en række lande – ikke mindst de nordiske – er kultur en fremtrædende del af udviklingssamarbejdet. Den generelle tendens går mod en øget inddragelse af den kulturelle dimension i udviklingssamarbejdet. Der lægges vægt på at inddrage den kulturelle dimension som en nøgle til en bedre forståelse af de lokale forhold og konflikter, som har betydning for udviklingssamarbejdet. Denne udvikling skal ses i lyset af de tendenser, der i disse år præger den internationale udviklingsdebat. Nedenfor er skitseret tre af de mest betydningsfulde tendenser, der på hver deres måde er med til at sætte fokus på den kulturelle dimension.

Fattigdomsorientering, nationale strategier og globalisering øger fokus på kultur

Tre centrale tendenser i den internationale udvikling sætter større fokus på kulturen i udviklingsprocessen, nemlig fattigdomsorientering, nationale strategier og globalisering.

Forståelse af fattigdommens natur og strategier til bekæmpelse af fattigdom

De senere år har set fremvæksten af en ny international konsensus, om at fattigdom ikke alene betragtes som mangel på økonomiske og sociale ressourcer, men også som mangel på rettigheder, indflydelse, status og værdighed. I takt hermed er der søgt udviklet nye strategier for bekæmpelse af fattigdom, og det er et helt centralt element, at al udviklingsarbejde skal tage udgangspunkt i den lokale kontekst og de nationale fattigdomsstrategier.

I Verdensbankens seneste analyser af de fattiges syn på deres egen situation fremstår sårbarhed, usikkerhed og manglende status som meget væsentlige elementer i oplevelsen af fattigdom. OECD's udviklingskomité, DAC, opererer i sine retningslinjer for fattigdomsbekæmpelse med en sociokulturel dimension i fattigdomsbilledet, der også omfatter elementer som status og værdighed.

I dansk udviklingssamarbejde har man længe erkendt, at spørgsmålet om fattige gruppers status i samfundet og deres mulighed for at organisere sig og få politisk indflydelse med udgangspunkt i deres egne visioner og idéer er altafgørende for, at den samfundsmæssige udvikling reelt kommer de fattige til gode. I den danske fattigdomsstrategi står spørgsmålet om ligestilling mellem kvinder og mænd, demokratisering, respekt for menneskerettighederne og muligheden for at få indflydelse på samfundsudviklingen ud fra egne værdier centralt. Hermed bliver erkendelsen af den kulturelle dimension et vigtigt led i en samlet strategi for fattigdomsbekæmpelse.

En indsats for at styrke og bevare den kulturelle mangfoldighed i et samfund og samtidig fremme respekten for forskellige kulturer kan modvirke marginalisering af grupper i samfundet som etniske eller religiøse mindretal. Respekt for kulturel mangfoldighed kan nuancere og mindske spændinger mellem forskellige kulturelle grupper – spændinger, som i værste fald kan lede til voldelige konflikter. At fremme kulturel mangfoldighed på grundlag af menneskerettighederne er derfor et led i en samlet strategi for bekæmpelse af fattigdom og fremme af fattige og marginaliserede gruppers deltagelse i samfundsudviklingen.

Partnerskab og nationale strategier

Dansk udviklingsamarbejde er baseret på gensidige partnerskaber, der tager udgangspunkt i udviklingslandenes egne strategier og prioriteringer. Udviklingslandene skal selv tage ansvar og påtage sig ejerskabet til udviklingsprocessen. Tilrettelæggelsen af udviklingsamarbejdet skal foregå gennem dialog, hvor der – som i alle andre dialoger – skal være plads til forskellighed. Derfor skal Danmark også på kulturområdet være sig bevidst om og stå ved sine fundamentale værdier såsom overholdelse af menneskerettighederne og sikring af kulturel mangfoldighed.

En forudsætning for, at udviklingslandene kan påtage sig et reelt ejerskab, er, at der som led i udviklingsamarbejdet lægges betydelig vægt på opbygning af den institutionelle kapacitet i landene og på at understøtte landenes evne til selv at formulere og gennemføre de overordnede politikker i forskellige sektorer. Det gælder også på kulturområdet, hvor det danske samarbejde i særlig grad skal tage udgangspunkt i de nationale prioriteter og sikre et lokalt ejerskab.

Kulturområdet giver endvidere grundlag for et reelt partnerskab, fordi der i højere grad end på det økonomiske område er mulighed for en ligeværdig relation på kulturområdet. Ved at koble udvikling og den kulturelle dimension igangsættes en fortløbende proces med gensidige påvirkninger mellem alle involverede.

Globaliseringsprocessen og dens kulturelle konsekvenser

Globaliseringen – forstået som en proces, der omfatter en stadig stigende gensidig økonomisk, politisk, social og miljømæssig afhængighed mellem verdens lande – er en af vor tids væsentligste udfordringer. Tættere kontakt og udveksling af mennesker og ideer på tværs af landegrænser kan føre til øget kulturel mangfoldighed og bedre tværkulturel forståelse. Men globaliseringen lægger også pres på lokale kulturer og livsmønstre, som i nogle tilfælde vil være i fare for at forsvinde. De positive konsekvenser af den kulturelle globalisering skal styrkes, således at processen fører mod gensidig respekt og tolerance, til kulturel stolthed uden chauvinisme og til et konstruktivt "clash of cultures".

De nye informations- og kommunikationsteknologier åbner for en historisk set uovertruffen adgang til viden og global kommunikation. Det er af væsentlig betydning, at udviklingslandene bliver aktive deltagere i denne proces – ikke blot af økonomiske hensyn, men også for at sikre kulturel udveksling og dialog på tværs af kulturskel.

Dansk udviklingsamarbejde søger at sikre, at globaliseringsprocessen også på det kulturelle område vil være til gavn for udviklingslandene. Det stiller krav om, at udviklingsamarbejdet også bidrager til eller er med til at skabe rammer for opbygningen af nationale og lokale kulturindustrier som forlag, radio- og tv-stationer, filmindustri, teatre og it-tjenester. Alt sammen tiltag, der kan bidrage til at sikre de lokale kulturers udvikling

på egne præmisser og deres plads i det globale kulturudbud. En bæredygtig indsats til styrkelse af den kulturelle mangfoldighed kræver samtidig, at udviklingslandene kan drage nytte af de internationale mekanismer til beskyttelse af deres ophavsret i forbindelse med kunstneriske og kulturelle produktioner.

2. Retningslinjer: Principper og kriterier

Kultur har altid spillet en rolle i det danske udviklingssamarbejde – enten direkte i form af støtte til kulturprojekter eller indirekte gennem de mere eller mindre eksplicit kulturelle overvejelser, der indgår i alt udviklingssamarbejde. For alle disse områder gælder dog, at der er behov for en mere systematisk inddragelse af kultur i udviklingssamarbejdet. Det er nødvendigt at være sig bevidst om det kulturelle aspekt for at sikre kvaliteten af dansk udviklingssamarbejde og for fortsat at være internationalt normsættende.

I det følgende opstilles almene retningslinjer for arbejdet med kultur i udviklingssamarbejdet. De er rettet mod såvel ambassader, TSA, landekontorer, NGO'er og andre aktører på området. Formålet er at tilvejebringe værktøjer, inspiration og nøgleord for arbejdet med kultur og udvikling. Den konkrete anvendelse af disse må tage udgangspunkt i den enkelte situation, men de følgende retningslinjer skal anvendes som generelt referencepunkt for arbejdet og forstås som et første skridt i retning af etablering af bedre praksis på området. Retningslinjerne kan som sådanne ikke stå alene, men må følges op af både specifikke aktiviteter og af en fortløbende monitorering og videnuudveksling.

I forlængelse af den brede definition af kultur falder arbejdet med kultur i udviklingssamarbejdet inden for tre hovedkategorier: (i) kultur som mental struktur og almen praksis og dermed som forudsætning og kontekst for udviklingssamarbejdet, (ii) inddragelse af specifikke kunstneriske eller kulturelle udtryk i udviklingssamarbejdet, samt (iii) de multilaterale indsatser.

Kultur som forudsætning for udviklingssamarbejdet

Arbejdet med kultur generelt i sektorprogrammer og den øvrige bistand bør indgå på flere niveauer:

- Der skal sikres et bedre samspil mellem udviklingsaktiviteter og den kulturelle kontekst, herunder traditionelle strukturer. Det kan f.eks. ske gennem integrering af kulturelt orienterede komponenter i sektorprogrammer.
- Forberedelsen, gennemførelsen og evalueringen af sektorprogrammer skal i højere grad inddrage fremadrettede analyser af den kulturelle dimension som en del af kortlægningen af fattigdomsbilledet, ligestilling mellem kvinder og mænd, miljø, og menneskerettighederne. Der refereres til de gældende SPS-guidelines.
- Den kulturelle dimension skal i højere grad indgå i det analyse-mæssige forarbejde til programmer, og den generelle kulturelle kompetence skal søges styrket blandt rådgiverne. I enkelte tilfælde kan der være behov for specifikke analyser af de sociokulturelle implikationer af udviklingsaktiviteterne, eksempelvis i form af en Socio-cultural Impact Assessment.
- Sektorprogrammerne og det øvrige bilaterale samarbejde skal tage højde for og søge at modvirke såvel åbne som skjulte kulturelle, etniske eller religiøse konflikter gennem opbygningen af en større gensidig respekt og forståelse.
- Der vil fortsat blive fokuseret på videreudvikling af deltagerorienterede udviklingsmetoder i forberedelsen, gennemførelsen og evalueringen af den danske bistand.
- Der skal forskes i de kulturelle forudsætninger for et vellykket udviklingssamarbejde, i inddragelsen af kultur samt i de kulturelle implikationer af udviklingssamarbejdet.

Case: Kaster og vandforsyning i Indien

I den indiske delstat Orissa blev der i et drikkevandsprojekt taget højde for kasteværnets og kvinders sociale rum. Kasteværnets fordele blev udnyttet konstruktivt for at sikre bæredygtighed. Dets hierarkiske aspekter blev omgået gennem dialog med udgangspunkt i kasteværnet som en kulturel realitet.

Den lokale smedekaste, karmakhar, der forarbejder landbrugsredskaber i Orissas kystdistrikter, har ifølge kasteværnets jajmanisystem en fast kundekreds i 10-15 omkringliggende landsbyer. Smedene har samtidig et vist kendskab til anden mekanik. De reparerer bl.a. cykler. Projektet trænede smedene i vedligehold af de installerede håndpumper, og de fik herefter, mod betaling fra brugerne, ansvar for vedligehold af pumperne i de omkringliggende landsbyer. Her var de allerede kendte og havde faste kunder. På trods af at man generelt i Indien var imod brugerbetaling for vand, fandt landsbyboerne, at brugerbetaling for vedligehold af pumperne var i tråd med den traditionelle betaling for smedenes ydelser.

I samme projekt konsulterede man samtlige kaster i en landsby om placeringen af pumperne. De højere kaster tillod sjældent de lavere ("urene") kaster at hente vand fra samme brønd. Resultatet var en strategisk fordeling af pumperne, således at de lavere kaster ikke kom for tæt på brahminernes håndpumpe eller brønd. Samtidig sikredes vandforsyning til de laveste kaster ved også at placere pumper i deres bydele. Ved at følge denne kulturelt tilpassede strategi i projektområdet lykkedes det at undgå konflikter mellem kasterne omkring adgang til drikkevand, hvilket man ellers kunne læse om ugentligt i de lokale aviser, ofte voldelige og med dødsfald til følge.

Et andet hensyn i placeringen af pumperne var kvinders ønsker og behov. Udgangspunktet var, at kvinder bruger for megen tid til at hente vand, tid der kan anvendes mere produktivt. Dette er den gængse målsætning i vandforsyning og har relevans i de fleste tørre afrikanske lande, hvor kvinder kan bruge halve dage på at hente vand. I et område med masser af vand, som i Orissa, er dette ikke et problem. Alligevel valgte man i begyndelsen at placere pumperne så centralt i de enkelte bebyggelser som muligt. Kvinderne var utilfredse med denne placering, idet deres mulighed for at snakke og tale om deres egne ting nu udeblev. Derfor fulgte man derefter deres ønsker om en placering lidt længere væk og gerne i skyggen under et træ. Her kunne de have deres eget sociale rum i fred.

Case: Benin – Kvinders politiske rettigheder

Traditioner og specifikke kulturelle værdier er stærkt forankret i Benin og udstikker snævre rammer for især kvinders råderum. Kvinder betragtes som underordnet mænd og er underlagt mænds beslutninger, både som børn og som voksne. Dette slår igennem såvel i det private som i det offentlige rum. Kulturelle skikke som kvindelig omskæring, tvangsægteskaber og polygami er fortsat udbredte. Dette hænger blandt andet sammen med, at kvinder er stærkt underrepræsenteret i de politiske beslutningsorganer og kun har meget små chancer for at blive opført på de politiske partiers opstillingslister. Ved præsidentvalget i marts 2001 opstillede en kvindelig kandidat for første gang i landets historie; hun brugte en stor del af sin tid på at forklare vælgerne, at forfatningen faktisk tillader kvinder at opstille til og bestride præsidentembedet – uden meget held.

Formålet med den danskstøttede indsats i Benin er at styrke kvinders aktive deltagelse i landets demokrati. Dette sker via oplysningsseminarer og -kampagner om kvinders og mænds lige ret til at opstille på kandidatlistor og til at afgive hemmelig stemme ved alle valg handlinger. Disse aktiviteter bliver forstærket gennem en landsdækkende oplysningskampagne tilrettelagt med henblik på at nå forskellige socialgrupper i hele landet. Kampagnen inddrager tv, radioer og aviser, ligesom der afholdes lokale debattmøder rundt om i landet. Samtidig medvirker indsatsen til at øge især kvinders informationsniveau om de nye muligheder for borgernes aktive indflydelse på udviklingen i lokalområdet.

Inddragelse af specifikke kulturelle og kunstneriske udtryk i udviklingssamarbejdet

Indsatser, der styrker den kunstneriske udvikling, kan inddrages på mange måder i udviklingssamarbejdet. Som en integreret del af sektorprogrammer, som kommunikationsmiddel i særlige indsatser mod f.eks. hiv/aids eller som enkeltstående aktivitet i sin egen ret ud fra betragtninger om kulturel identitet, værdighed og styrkelse af fattige befolkningsgruppers kultur. Inddragelse af specifikke kulturelle og kunstneriske udtryk beror på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Dog skal følgende kriterier tages i betragtning:

- (i) *Overensstemmelse med danske strategiske prioriteter*, både i forhold til den generelle strategiramme og i forhold til ovenstående værdigrundlag – herunder styrkelse af de fattiges kultur og fremme af kulturel mangfoldighed.
- (ii) *Lokal/national forankring*. Der skal lægges vægt på, hvorvidt aktiviteten er lokalt initieret, og i hvilket omfang den inddrager lokalbefolkningen, både som aktører og publikum. Der skal specifikt tages hensyn til nationale og lokale kulturpolitiske prioriteter og institutioner.
- (iii) *Bredt sigte*. Der skal tages hensyn til, hvor mange mennesker der kommer i kontakt med den konkrete aktivitet, herunder til beskæftigelseshensyn, til kulturens rolle som medie samt fattigdomsorientering af aktiviteten.
- (iv) *Forventet resultat af projektet*. Hermed menes ikke blot konkrete effekter, såsom formidling af viden, beskæftigelse og eventuelt økonomisk afkast, men også afledte effekter, eksempelvis øget interkulturel forståelse, beskyttelse af lokale sprog, etc. Som del heraf skal der gøres overvejelser vedrørende tidshorizont for aktiviteten og eventuel fremtidig bæredygtighed.
- (v) *Sammenhæng med andre udviklingsaktiviteter*. Der skal arbejdes for større sammenhæng og udnyttelse af eventuelle synergieffekter i det danske udviklingssamarbejde, herunder kan sektorprogrammer med fordel integrere kulturelle komponenter.

Under hensyntagen til ovenstående kriterier vil inddragelse af kultur i dansk udviklingssamarbejde særlig kunne rette sig mod fire indsatsområder:

Nationale kulturpolitikker

Det danske udviklingssamarbejde tager udgangspunkt i udviklingslandenes egne målsætninger, og det er afgørende, at man lokalt påtager sig ejerskabet til processen. Dette gør sig i særlig grad gældende på kulturområdet, hvor der i videst muligt omfang skal lægges vægt på nationale prioriteter og lokal vilje til at tage ansvar for den kulturelle udvikling.

Derfor er det særlig vigtigt, at man i vore partnerlande etablerer en fælles ramme for og søger at gennemføre nationale kulturpolitikker. Der kan fra dansk side gives støtte til udarbejdelse og gennemførelse af en kulturpolitik under bred inddragelse af civilsamfund, den private sektor, parlament og befolkning. Det er en forudsætning, at politikken er møntet på at sikre og udvikle den kulturelle mangfoldighed med respekt for de grundlæggende menneskerettigheder.

Case: En national kulturfond i Tanzania

Fondens mål er at støtte demokrati og menneskerettigheder, kulturel mangfoldighed og ytringsfrihed. Støttekriterier omfatter: (i) kunstnerisk kvalitet, (ii) eksperimenter og (iii) nye produktioner. Oprettelsen af kulturfonden er et forsøg på at udvikle et redskab til styrkelse af det lokale kulturliv og til en hensigtsmæssig fordeling af kulturmidler. Beslutningen om, hvilke projekter der støttes, og dermed hvilken kultur der fremmes, lægges via fonden ud til modtagerlandet.

Kriterier for ansøgning om midler annonceres i avisen. Herefter behandles ansøgningen af fondens bestyrelse. For hvert kulturområde (teater, dans, musik, etc.) er der udvalgt en nøgleperson, der bistår ansøgere med faglig rådgivning i forbindelse med de enkelte ansøgninger. Mere konkret går midlerne til mindre projekter inden for kulturarv, udøvende kunst, kulturindustri, litteratur, film, radio og multimedieproduktion.

Antallet af ansøgninger er steget voldsomt fra 127 ansøgninger det første år og til over 600 ansøgninger fra hele landet i 2001. Fonden støttes af Danmark, Sverige, Finland og Norge. Namibia og Swaziland er i gang med at etablere kulturfonde efter tanzanisk model.

Regionalt samarbejde og syd-syd-relationer på kulturområdet

En hovedmålsætning for inddragelse af kultur i det danske udviklingssamarbejde er at fremme gensidig kulturel respekt – ikke bare i forholdet mellem nord og syd, men også internt mellem landene i syd. Derfor kan der gives støtte til regionalt samarbejde og kulturel udveksling mellem landene i syd. Det kan både være i form af støtte til regionale centre på det kulturelle område, til netværksdannelser på tværs af grænser og til udveksling af konkrete projekter.

Case: Et netværk af afrikanske forlæggere

APNET er en organisation af afrikanske forlæggere med hjemsted i Harare, Zimbabwe. Organisationen blev etableret i 1992 på initiativ af en række donorer og afrikanske forlæggere. Med henblik på at styrke afrikansk forlæggervirksomhed har APNET defineret seks hovedarbejdsområder: (i) træning, (ii) handelsfremstød, (iii) kapacitetsopbygning, (iv) information og publikationer, (v) forskning og dokumentation, samt (vi) netværk og internationale relationer.

I løbet af de seneste år er det lykkedes APNET at skabe kontakter til afrikanske forlæggere i 41 lande. De 41 lande dækker alle regioner og sprogområder. I 2000-2001 deltog organisationen i 11 store bogmessen i Afrika samt i tre store internationale bogmesser. APNET har i løbet af sin korte levetid bidraget betragteligt til at udbygge kendskabet til afrikanske forlæggere og på den måde været medvirkende til at styrke udgivelsen af afrikanske publikationer.

Kultur som privatsektor

Kultur er ikke en lomme eller et reservat i den øvrige verden, men indgår som en naturlig del af hverdagen, herunder i globaliseringen og i vareudvekslingen. Mange fattige lande har store ressourcer på det kulturelle område, og Danmark vil støtte vore samarbejdspartneres bestræbelser på at drage økonomisk gavn heraf.

Det kan ske gennem bedre markedsadgang for forarbejdede produkter fra de fattige lande (se det multilaterale afsnit), men også gennem hjælp til bedre markedsudnyttelse for u-landenes kulturelle produktion. Det gælder f.eks. produkter som lokalt håndværk, musik, teater og dans, men også gennem udarbejdelsen af politikker for turisme. Der skal tages hensyn til den uformelle sektors rolle.

Der kan endvidere gives støtte til institutionel og ophavsretlig beskyttelse af kulturel produktion i overensstemmelse med bestemmelserne i TRIPs-aftalen.

Case: Kultur som eksportartikel

På privat initiativ gennemføres i Bangladesh et projekt, hvor tidligere tiders håndværk og tradition kombineres med moderne viden og teknik. Projektet retter sig mod lokale stammer, hvor vævning gennem generationer har været praktiseret efter traditionelle metoder.

De lokale kvinder, som er med i projektet, får undervisning og hjælp til design, markedsorientering og supplerende teknikker. De får mulighed for at sælge og eksportere deres produkter inden for traditionelt kunsthåndværk via et professionelt indkøbersnetværk.

Resultatet er, at kendskabet til de traditionelle håndværk og den lokale kultur bevares og fornyes. Videre medvirker projektet til, at de lokale folk skaber en egenindtægt ved at arbejde med traditionelt kunsthåndværk. En god væver kan brødføde mellem fem og ti mennesker. Det er typisk kvinder, der væver. Alligevel er dette som regel acceptabelt for mændene, da egenindtjeningen sker inden for et traditionelt kvindes område. Det er håbet, at projektets resultater kan omsættes til praksis i andre områder.

Styrkelse af kulturel identitet gennem sprog og kommunikation

Fattigdom er ikke kun et spørgsmål om penge, men om menneskelig værdighed. Derfor kan der gøres en særlig indsats for at styrke kulturel identitet, særligt blandt de fattigste. En primære kilde for kulturel identifikation er sprog, og Danmark vil bidrage til sikring af verdens sproglige mangfoldighed. Sprog er endvidere grundlaget for kommunikation, og for evnen til at udtrykke sig, samt en afgørende betingelse for selvværd, identitet og et levende civilsamfund.

Der kan derfor ydes støtte til sproglig udvikling, både gennem litteratur, film og andre kulturelle udtryksformer, og gennem f.eks. skolebøger, aviser og it-initiativer på lokalt sprog.

Case: Uddannelse fremmer de fattiges kulturelle identitet i Nepal

En stor del af befolkningen i Nepal lever i hindu dominerede områder, og en stor del af denne befolkning er klassificeret som lavkaste. Mange lavkastegrupper går ikke i skole, og deres kulturelle identitet bliver ikke blot ignoreret, men opfattet som underordnet og mindreværdig. Et danskstøttet sektorprogram inden for uddannelse fokuserer på kvinder fra lavkasterne på landet. Mange af disse kvinder er de factoslayer, der er blevet 'solgt' af deres familier som afbetaling på gæld til områdernes godsejere. Læseplaner og curriculum målrettet mod disse grupper udarbejdes i tæt samarbejde med eleverne. Metodisk arbejdes med refleksive teknikker, der tillader deltagerne at udforske og opdage deres egen kulturelle identitet.

Danmark støtter også et andet uddannelsesprogram i Nepal, hvor den etniske minoritet, tharuerne, er målgruppen. Før kolonitiden levede tharuerne som stammefolk i Rajasthan. De var i et dybt afhængighedsforhold til en lokal fyrste, der blev fordrevet i et opgør med en rival. Han søgte med sin familie tilflugt i det uvejsomme jungleområde Terai'et i lavlandet omkring den indisk-nepalesiske grænse. Tharuerne fulgte med og bosatte sig i spredte bebyggelser i junglen. Tharuerne har således altid været i et afhængighedsforhold til en omkringliggende og mere dominerende kultur. I dette kulturmøde har de bevidst styrket deres kulturs egenart for at holde fast i deres identitet og stolthed. Tharuerne er meget strategiske i deres måde at tilpasse sig den omkringværende dominerende kultur. Samtidig med at holde fast i deres egne kulturelle værdier anerkender de også deres begrænsninger. De vælger f.eks. sprogligt at have et ben i begge lejre. I deres uddannelsesprogrammer insisterer de på at lære nepalesisk for selv at kunne kontrollere handlen med produkter fra deres egne områder og få adgang til de beskæftigelsesmuligheder, som højere uddannelse måtte bibringe.

Kultur og udvikling i multilaterale sammenhænge

Danmark yder traditionelt en stor andel af udviklingsbistanden gennem de internationale udviklingsorganisationer og internationale finansieringsinstitutioner. Der lægges fra dansk side stor vægt på det internationale samarbejde, herunder især på arbejdet med at etablere fælles normer og adfærdsregler. Danmark vil multilateralt arbejde for et øget fokus på den kulturelle dimension inden for en række institutioner og organisationer:

- I dialogen med de internationale organisationer skal de danske målsætninger fremhæves, herunder nødvendigheden af en bred fattigdomsopfattelse, indeholdende sociale og kulturelle aspekter. Samtidig skal der inden for de multilaterale organisationer arbejdes for øget fokus på kulturel mangfoldighed på basis af menneskerettighederne.
- Danmark vil arbejde for bedre markedsadgang for kulturelt forarbejdede produkter fra udviklingslandene. Dette arbejde foregår primært gennem EU og WTO: Her skal der tages særlige hensyn til udviklingslandenes kulturelle prioriteter.
- Danmark skal arbejde for en bedre beskyttelse af kunstneriske ophavsrettigheder på tværs af grænser. Kulturel produktion fra udviklingslandene nyder i dag kun meget ringe beskyttelse, og uanset om der er tale om forarbejdning af traditionel kultur eller moderne individuelle værker er en institutionaliseret forankring af ophavsrettigheder en forudsætning for at drage økonomisk nytte heraf.
- Der kan ydes støtte til udviklingslandenes deltagelse i det multilaterale samarbejde på kulturområdet, dels samarbejdet i de internationale udviklingsorganisationer og finansieringsinstitutioner, og dels samarbejdet i internationale NGO'er og kultur- og udviklingsnetværk.

Anneks: Udvikling og kulturel udveksling

Af Center for Kultursamarbejde med Udviklingslandene

Kulturudveksling som redskab til udvikling

Udvikling kan defineres som det at opnå bedre evner og større kapacitet til at træffe beslutninger og føre dem ud i livet på egne præmisser. Kulturudveksling kan defineres som en måde at skabe dialog mellem kulturer med henblik på gensidig inspiration, berigelse og fornyelse.

Kulturudveksling kan betragtes som et grundlæggende aspekt af de fleste udviklingsprojekter. Udviklingssamarbejdet tager udgangspunkt i mødet mellem to forskellige erfaringsbaggrunde og kulturer. Internt i udviklingslandene drejer det sig om forskellige subkulturer: urbane, rurale, forskellige etniske grupper, køn, generationer, lande i regionale grupperinger m.v., mens det på globalt plan handler om interaktionen mellem udviklingslandene og resten af verden.

Selv om de fleste udviklingsprojekter ud fra denne tankegang har en grundlæggende kulturudvekslingsdimension, er der dog stor forskel på, om dette blot er en konstatering af, at det ikke kan være anderledes, eller om det er forbundet med en målrettet planlægning, som tager udgangspunkt i de erfaringer og metoder, der efterhånden er opbygget for kulturudveksling. Planlagt kulturudveksling er ud fra en udviklingsmæssig målsætning særligt egnet til at styrke pluralisme og interkulturelle kompetencer og til at inspirere til forandringer. Derfor er kulturudveksling ofte en aktiv del af programmer for demokrati, menneskerettigheder og civilsamfund. Samtidig er det ud fra en socio-økonomisk synsvinkel ofte blevet set som en måde at stimulere mobilitet, tilpasningsdygtighed og en positiv udvikling.

Planlagt kulturudveksling kan derfor være en metode til at forfølge bestemte udviklingsmål. Mange udviklingslande, især i Afrika, har dog relativt få planlagte kulturudvekslinger lokalt, regionalt og med andre lande i Syd, som kan stimulere nye former for lokalt og regionalt samarbejde med udgangspunkt i udviklingsbehov. Udvekslingen har været rettet mod Nord og ikke mod de steder lokalt og regionalt, hvor der var relevant viden at hente.

Udviklingslandene i den internationale kulturudveksling

Kulturinstitutioner, uddannelsesinstitutioner, foreningsliv og medier er centrale formidlere af kulturforståelse mellem større grupper i samfundene og mellem landene, som er forudsætningen for en demokratisk udvikling baseret på respekt for mangfoldighed og menneskerettigheder. Det er derfor et problem – såvel lokalt, regionalt som internationalt – at der i institutionerne er en stor mangel på kulturformidlere, undervisere og journalister med interkulturelle kompetencer. Det gælder i både udviklingslandene og resten af verden, selv om udgangspunkterne naturligvis er forskellige.

Den målrettede og veltilrettelagte internationale kulturudveksling er særligt af betydning for samarbejdet mellem udviklingslandene og vor del af verden. Der er både i udviklingslandene og i den rige del af verden mangel på folk med interkulturelle kvalifikationer, dvs. personer som kan fungere som brobyggere i såvel udviklingssamarbejdet som andet samarbejde. Dette vedrører især kultur, medie- og uddannelses- og folkeoplysningsområdet, der må betragtes som kerneområder for international kulturudveksling.

Center for Kultursamarbejde med Udviklingslandene (CKU)

CKU's mandat vedrører kultursamarbejdet mellem Danmark og udviklingslandene, mens aktiviteter inden for den bilaterale og multilaterale bistand ligger uden for CKU's område.

CKU fokuserer på den kulturudveksling, der indgår i en bredere kontekst af dialog og samarbejde. Der støttes ikke kulturudveksling og samarbejde internt i udviklingslandene, lokalt, regionalt og mellem lande i Syd og resten af verden.

CKU har en rullende 3-års handlingsplan. Den indeholder de aktiviteter, CKU planlægger, samt et indledende afsnit om målsætninger og principper. CKU har i den forbindelse formuleret en bred analyse af globaliseringens konsekvenser for kultursamarbejdet i verden, en række definitioner af kultur og udvikling samt en række kriterier, principper og strategier, der bruges som udgangspunkt. Aktiviteterne er baseret på to hovedsøjler:

- Den løbende støtte og rådgivning af kulturudvekslingen mellem Danmark og udviklingslandene.
- En plan for periodebestemt fokus på forbedringen af kulturudvekslingen med bestemte verdensdele (2001-2003: Asien, kulminerende med Images of Asia, 2004-2006 er tanken p.t. Mellemøsten kulminerende med Images of the Middle East).

Endvidere søger centret at fremme dialog og debat om de spørgsmål og emner, som centret har berøring med.

UDENRIGSMINISTERIET
Danida

Design og tryk:
Schultz Grafisk

Produktion:

©2002

Udenrigsministeriets
Informationskontor
Asiatisk Plads 2
1448 København K
Danmark

Telefon: 33 92 00 00

Telefax: 31 54 05 33

E-mail: um@um.dk

Internet: www.um.dk

ISBN:87-7964-361-2

UDENRIGSMINISTERIET
Danida

Asiatisk Plads 2
1448 København K
Danmark

Tlf.: 33 92 00 00

Fax: 32 54 05 33

E-mail: um@um.dk

Internet: www.um.dk

VISAS / *the discordant note*

A White Paper on
visa issues, Europe & artists' mobility

FREEMUSE

ELMF

ECA

*

authors
Ole Reitov & Hans Hjorth

published by
FREEMUSE | ELMF | ECA

31 | 10 | 2008

editor
Ole Reitov

layout
Michael Burke

printed by
Handy-Print | Denmark

ISBN 978 - 87 - 988163 - 1 - 7

© 2008

VISAS / *the discordant note*

CONTENTS

INTRODUCTION	3
EXECUTIVE SUMMARY	4
MOBILITY, CULTURAL DIVERSITY & VISA ISSUES	5
CURRENT RULES & PROCEDURES	7
METHOD OF THE STUDY	9
CASE HISTORIES	11
CONSEQUENCES	15
RECOMMENDATIONS	16
APPENDICES	
RESPONDENTS	18
NATIONAL INITIATIVES ON VISA ISSUES	19
ABOUT THE AUTHORS	22

FREEMUSE

ELMF

ECA

*

INTRODUCTION

The increased challenges facing tour and concert organisers, artists, agents, management companies and others involved with cultural exchange in an international context has emerged as one of the main areas of discussion within the music industries and its wider community.

During the international trade fair *WOMEX 2007* an emergency session focused on complex visa and work permit regulations for artists. The session discussed lack of competence and perceived cynicism at consulate level and time consuming Schengen procedures that result in huge financial expenditure and great frustration for the arts sector and ultimately hampers cultural exchange and the expression of cultural diversity.

FREEMUSE - an independent international organisation which advocates freedom of expression for musicians and composers worldwide - offered to collect and process case histories from the participants and present the results to relevant authorities and institutions in the EU, in particular the EU Commission, The European Parliament, and National and European Artists' Associations.

The initiative was immediately joined by **ECA** - The European Council of Artists, representing organisations of professional artists, authors and performers in 26 European countries and **ELMF** - The European Live Music Forum, representing a number of live music communities such as the International Music Managers Forum **IMMF**, The Agents Association, The European Arenas Association **EAA**, The Production Services Association **PSA** among others and **EFWMF** - The European Forum of Worldwide Music Festivals, a network of world music festivals.

These organisations share common concerns regarding administrative procedures that hinder cultural exchange between Europe and the rest of the world. The organisations equally regard the strong EU support for the UNESCO Convention on Cultural Diversity as an important reference to a practical change of administrative procedures regarding visa and work permit procedures for non-EU artists visiting Europe.

The convention calls upon ratifying countries to "adopt measures in developed countries with a view to facilitating access to their territory for cultural activities from developing countries".

This White Paper sums up some of the problems and challenges of bringing international artists into Europe, or from one country in Europe to another.

It is the hope that this White Paper will clarify why the EU must change its procedures in order to live up to its obligations under the UNESCO convention. It should also be noted that European artists suffer by virtue of similar procedures applied by the United States of America and others.

EXECUTIVE SUMMARY

The European Community, on December 18th, 2006, ratified the UNESCO Convention on the Protection and Promotion of the Diversity of Cultural Expressions along with Austria, Bulgaria, Denmark, Estonia, Finland, France, Lithuania, Luxembourg, Malta, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain and Sweden. Since then, Cyprus, Germany, Greece, Hungary, Ireland, Italy, Latvia, Poland, Portugal and the United Kingdom have also ratified the convention. In total, 92 countries have now - according to their national legislations - ratified, approved, accepted or acceded to the convention.

The ratification - hopefully - paves the way for enhanced cultural cooperation at international level, notably through exchanges of views and best practices in public policies to promote cultural diversity.

However, many tour, concert and festival organisers, agents, management companies, cultural organisations and others face increasingly non-transparent, time consuming and costly application procedures at EU embassies overseas and work permit or immigration offices in Europe, when they organise concerts and tours in Europe with artists from non-EU countries. European artists trying to tour the US face many of the same problems.

Some festivals have stopped inviting artists from particular countries due to the unpredictable nature of their visa application procedures. Others continue to struggle, but experience huge financial losses.

European tour organisers have two things in common: they provide Europe with great artistic presentations from non-EU countries enriching the cultural diversity of Europe and they ensure that the European market is kept open for artists from less developed countries thus implementing the principles of articles 14 and 16 of the convention. The same, with the addition that it also applies to European artists, applies to tour organisers on the US market.

This "White Paper" documents some of the major problems faced by artists, organisers and organisations. The problems identified focus on administrative procedures, lack of transparency, lack of harmonisation, costs and ineffective information systems.

The implementation of some of the solutions suggested may seem complex; others may be easily adopted provided there is a willingness to do so. Other reports have suggested a "one-stop system" within the EU; such a system would definitely make life much easier for all involved if this could be introduced within the EU and at EU representations overseas.

As the system works today it has negative effects on cultural relations and often very deep negative effects on the human soul. There is a vast distance between the intentions of the new UNESCO convention and the reality faced by artists and organisers.

Oceans divide the political ambitions expressed in calls for cultural mobility and the harsh consequences of the present visa and work permit procedures.

MOBILITY, CULTURAL DIVERSITY AND VISA ISSUES

Culture is the prism through which we not only can see ourselves, our world and its people today, but also yesterday, tomorrow, and far into the future. Cultural exchange can contribute to mutual understanding and respect, ultimately defusing anxieties and fears stemming from encounters with what might at first appear different and at times frightening. However, there is in this context no need to expand on the values of culture, suffice to hold these as self-evident truths along with the inalienable rights of cultural expression and access to culture in all its shapes and forms.

Nor does this seem to be the time and place to expand on the role of politics. Suffice to say that while politics can improve human lives, defuse conflicts and uplift spirits it can, at its worst moments, do exactly the opposite.

The significance of arts and culture in particular, as regards to forging identities and bringing people together, is recognised by the European Union. *Article 151* of the amended EU treaty not only clearly states that the Community shall contribute to the flowering of the cultures of the Member States but also that *"the Community and the Member States shall foster cooperation with third countries and the competent international organisations in the sphere of culture"* and take cultural aspects into account in its action under other provisions of the Treaty, in particular in order to respect and to promote the diversity of its cultures.

Furthermore, the Community, on December 18th, 2006, ratified the UNESCO Convention on the Protection and Promotion of the Diversity of Cultural Expressions along with Austria, Bulgaria, Denmark, Estonia, Finland, France, Lithuania, Luxembourg, Malta, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain and Sweden. Since then, all but three of the EU's 27 member states have ratified the convention.

In recognition of the vast problems that many tour, concert and festival organisers, agents, management companies, cultural organisations and others face when presenting artists from non-European countries, the European Parliament in May 2007 called on the EU Commission to "reflect on current visa and work permit arrangements applicable to artists and begin to draw up Community rules in this area which could lead to the introduction of a specific temporary visa for European and third country artists such as already exists in some Member States"¹.

The Parliament stressed the "need to take account of the difficulties currently being encountered by a number of European and third-country artists as a result of visa requirements with a view to obtaining work permits and the attendant uncertainties" and the Parliament pointed out that "artists with short-term employment contracts currently find it difficult to fulfil the conditions for obtaining visas and work permits."

Problems regarding mobility for artists from non-EU countries coming to Europe and non-EU citizens residing in Europe as artists have further been dealt with by several other organisations e.g. the EU Commission funded "Study on impediments to mobility in the EU live performance sector"².

Cultural exchange and mobility is however not solely a concern from the idealistic perspectives on qualities of life, human interaction and development of understanding and respect between various and varying communities. It must also be recognised to be an area for the conduct of legitimate

¹ EUROPEAN PARLIAMENT: Session document, FINAL A6-0199/2007 - 23.5.2007
Report on the social status of artists (2006/2249 (INI), Committee on Culture and Education
Rapporteur: Claire Gibault, section: Visas: mobility and employment of third-country nationals.

² Study On Impediments To Mobility In The EU Live Performance Sector And On Possible Solutions.
Author/ Researcher: Richard Poláček, Consultant - European Affairs, Gdańsk, Poland
Editor: Pearle* (Performing Arts Employers Associations League Europe)

businesses. According to a recent study prepared for the European Commission³, "The cultural and creative sector is a growing sector, developing at a higher pace than the rest of the economy. The same applies to employment. Indeed this sector provides many different and often high skill job opportunities, and again the sector's growth in terms of jobs outperforms the rest of the economy."

The same report states that "In 2003, the turnover of the cultural & creative sector in Europe amounted to € 654,288 million. In terms of value added to the European economy as a whole, it represented 2.6% of Europe's GDP". It also states that "In 2004, at least 5.8 million people worked in the sector, equivalent to 3.1% of total employed population in Europe."

Accordingly, the European Live Music Forum ELMF, representing many of the business stakeholders in European music industries, has established a working group on Cultural Diversity, Visa and Work Permit issues involving both artists and production services - incoming and outgoing to and from the European Union including emerging practices of additional regulation by establishing requirements for work certificates. The working group notes that the accumulated effects of the various problems related to visas and work permits now affect all segments of the live music industries.

As mentioned in the introduction of this White Paper, the UNESCO Convention On the Protection and Promotion of the Diversity of Cultural Expressions specifically addresses measures that are relevant to mobility and cultural exchange, e.g.

Article 14 - Cooperation for development

- (ii) facilitating wider access to the global market and international distribution networks for their cultural activities, goods and services;
- (iv) adopting, where possible, appropriate measures in developed countries with a view to facilitating access to their territory for the cultural activities, goods and services of developing countries.

Article 16 - Preferential treatment for developing countries

- Developed countries shall facilitate cultural exchanges with developing countries by granting, through the appropriate institutional and legal frameworks, preferential treatment to artists and other cultural professionals and practitioners, as well as cultural goods and services from developing countries.

The question "To what extent current legal frameworks of visa and work permits of EU and the individual Member States facilitate preferential treatment to artists and other cultural professionals and practitioners, as well as cultural goods and services from developing countries" need hardly be asked. The answer is all too obvious. It doesn't!

In fact it places artists and all service providers involved at a severe disadvantage to the extent that cultural exchange and the conduct of business involving artists from developing countries is rapidly diminishing and in some instances has almost come to a standstill.

It is the aim of this "White Paper" to address issues that are relevant to political fora such as The European Commission, The European Parliament and Council of the European Union.

However we would like to point out that it is essential that the visa issues are also resolved at national levels in Parliaments and relevant Ministries. We have therefore included a selective list of national initiatives dealing with visa issues.

³ The Economy of Culture In Europe; October 2006.
http://ec.europa.eu/culture/key-documents/doc873_en.htm

CURRENT RULES AND PROCEDURES

To understand the problems that arise for artists and tour organisers it is essential to point out that whereas most festivals operate within national territories, tour operators work on a transnational basis. A tour can for example, include concerts in France, Denmark, Germany, UK and Spain. As the principle of Schengen visa for visitors travelling in several Schengen countries is based on "application at point of entry" the organisers of tours during one year of work may have to deal with embassies/consular offices representing several EU countries and in this process, to their great misfortune, experience the lack of harmonisation and service provided.

When a tour organiser presents several concerts in different countries they occasionally come up against the fact that certain embassies will apply the principle of "application for visa at the embassy or consulate of the country which is the main destination" regardless of the general principle of "point of entry". To give an example; if a touring band is entering Europe through Frankfurt and have three concerts in Germany and later five concerts in France, the German Embassy in the country of the applying artist may request the artist to apply at the French Embassy. Thus applicants and concert organisers find themselves experiencing a "Kafkaesque" situation.

In practice, the Schengen countries often apply rules and procedures that differ from country to country. As an example countries apply different rules to documentation. When a Schengen country, e.g. Denmark, has not established a visa office in the country of the applicant; another Schengen country can represent Denmark. In this case the applicant (and the concert organiser) will now have to understand the rules and procedures of the representative country, as the country representing Denmark does not apply the Danish procedures. The country representing Denmark, in e.g. the Democratic Republic of the Congo, can request types of documentation from the applicant other than what Denmark would request and vice versa.

Bona Fide/Multiple Entry

Some embassies granting Bona Fide visa (entrance to applicant country only) seem hesitant to grant multiple entry visas for artists although the tour promoters can provide evidence of contracts of several concerts in Europe during a six months period. These concerts may not always be organised in sequence but with some intervals where the artists return to their home country or tour outside EU. If the artists were granted multiple entry visas for Schengen they would not suffer numerous and repeat visits to Schengen embassies and the embassies would avoid "double work".

Consultation period

In some countries embassies are not allowed to grant Bona Fide visa without consulting other Schengen countries. This prolongs the period of processing by several weeks.

Documentation

On their websites embassies and consular services often provide lists of documentation that can be requested. However some countries do not specify which documents (bank accounts, national ID etc) are demanded. For organisers dealing with several countries the paper work is immense.

Period of processing

The time factor is very important for all parties involved. Applicants often find it difficult to track down the staff dealing with an application and the time frame involved in processing is extremely unclear. One Ministerial survey shows that processing of visas for business visits in some countries can take up to 69 days⁴. Whereas international freight companies operate electronic registration systems with a tracking number, it is impossible for applicants to electronically track their visa applications in the systems. As a result, administrators as well as applicants find themselves engaged in several expensive and time-consuming phone calls and repeated visits to embassies or consular offices.

⁴ Danish Ministry of Refugee, Immigration and Integration Affairs:
Report from the working group regarding visa administration, business and tourism, December 2007

METHOD OF THE STUDY

In addition to studying various reports on conventions, mobility and visa rules, correspondence has been entered into with embassies, administrators have been engaged in conversation and case studies have been collected from European tour operators, festivals and artists. The case studies reveal how the respondents experience the current situation. It has not been within the framework of this "White Paper" to challenge the embassies and consular offices with the descriptions, neither have we had the resources to verify the responses to the questionnaire. The responses to the questionnaire give a very nuanced and informative insight into how the current system is understood and experienced by some of the principal operators in Europe.

The respondents were requested to describe briefly how they analyse the structural problems in terms of obtaining visas and work permits for artists coming to EU and/or to Schengen membership nations, or within and between EU countries.

Further, the respondents were requested not only to describe their experiences of visa processing but also the financial consequences of the current system.

Case history observations

Among the most frequently mentioned problems and procedural challenges related to visas and work permits for artists coming to EU and/or Schengen countries were:

- Lack of harmonised visa and work permit application procedures at embassies and consular services across the world, especially when dealing with cultural groups, artists and performers applying for visas/work permits for Schengen/non-Schengen countries.
- Schengen embassies or consular services, in spite of the provisions of the Schengen acquis, often seem to avoid taking overall responsibility for the entire Schengen area. This results in applicants being forced to deal with a number of agencies.
- When artists are faced with a refusal, consulates apparently consider that they have no obligation to explain their decision. This effectively excludes any possibility for appeal. Yet on many occasions, refusal has turned out to be due to simple misunderstandings or mistakes by either the applicant or often, by the consular staff. It has been reported that sometimes when entry has been refused to one of the Schengen countries, the denial has been noted in the Schengen Information System (SIS) categorising the applicant as a third-country national declared ineligible to enter national territory. When this occurs it is difficult, if not entirely impossible, for the artist to obtain entry through other consulates.
- Some embassies or consular services represent other Schengen member states and other countries. Local staff often deals with these issues without knowing the country specific visa-procedures - if any - for cultural groups and performers. Even when staffed with cultural attachés, organisers often find that the attachés have little or very limited knowledge of all the country specific rules/procedures for cultural groups and performers.
- That it is extremely costly and disruptive when, for example artists, agencies or managements need to revise an issued Schengen visa, due to tour-extensions, changes of dates and/or venue et cetera. Artists are required to leave the Schengen area and return home to re-apply or renew the visa at a Schengen representation in their home country.
- The distance often necessarily travelled in accessing embassy or consular services in the artists'/performers' country of origin (or neighbouring country) entails a disproportionate amount of time for travel and is extremely costly for artists. The visa application process is often very time consuming, expensive and the outcome is always uncertain.
- The requirements for biometric information (digitalised photos, finger prints and more) mean that artists need to go through the entire application process including biometrics each time

that they travel abroad, despite being frequent travellers. This is further complicated when biometrics have to be done at embassies or consular services in neighbouring countries.

- * Problems arise from the non-harmonisation of categories and 'status' definitions of 'artists' or 'cultural performers'. The complexity of the application and granting of visas is greatly increased, as country representations seldom deal with all of the mentioned 'statuses'. Differences between the Napoleonic system and Common Law further complicate the issue as countries historically affiliated with the former tend to perceive artists as employees while countries more comfortable with the latter generally regard artists as being self-employed. Both systems generally fail to relate to actual business practices whereby artists - whether employed or hired as self-employed - are contracted by an agency, a management company or other service providers within the framework of the Service Directive.
- There is no single information system advising applicants on the procedural differences between Schengen countries.

Compounding the problem is of course that not all EU member states are signatories of Schengen. The United Kingdom, for example, requires an entirely different set of procedures making mockery of the concept of a "European tour".

CASE HISTORIES

In order to understand how current procedures are particularly disadvantageous for touring artists, tour organisers, concert promoters, festivals and many other businesses in the field of music a few case stories might be illuminating.

Case A - File reference VQ001

In early 2007, the German Embassy in Kinshasa refused to issue visas for a group of seven musicians - no explanation was given. The band, which has existed for twenty-five years, had previously toured Europe including Germany on several occasions in 2005 and 2006. As the first performance of the spring tour 2007 was scheduled to take place in Berlin the Schengen visa applications were submitted to the German Embassy. Following the visa refusal by the German embassy time restraints did not allow for new visa applications to be submitted to an embassy of another Schengen member state. Additionally problems arose from the refusal being noted in the Schengen Information System (SIS). A number of scheduled performances in other European countries had to be cancelled in addition to the German dates, amongst them a number of shows in the UK which, although not signatories to the Schengen Agreement Application Convention (SAAC) participate in the Schengen co-operation under the terms of the Treaty of Amsterdam. Adding to the problem was the fact the European tour itinerary included a brief intermission for a number of US appearances by the band. Accordingly, in order to secure the bands availability for the US dates, flight tickets had been bought and paid in full based on a departure from and return to Europe. As the European tour had to be cancelled new flight reservations at great expenses had to be secured from Kinshasa to the US while no refunding could be obtained for the tickets already bought from Europe to the US. The arbitrary nature of visa procedures was evidenced when the Swedish Embassy in New York, after intervention by the Icelandic government, during the bands US tour eventually issued visa documents which allowed them to fulfil their commitment to perform in Reykjavik which were part of the otherwise cancelled European itinerary. Again this had severe economic consequences for the Icelandic promoter as regards the bands' travel costs.

The arbitrary nature of current visa procedures was further illustrated when the band was eventually granted visas for extended European tours in June and October 2007, including performances in Germany in addition to finally being allowed to return in November 2007 for the performance in Berlin for which visas were originally refused.

Case B - File reference VQ002

A group of Sufi musicians and dancers from Gujarat in western India were scheduled to perform in Germany, the Czech Republic and France in October 2007. The group had previously toured Europe extensively in 2004, the US and Canada in 2005 and the UK in 2006. As the first concert on the scheduled tour was to take place in Paderborn, Germany visa applications were submitted to the German Embassy in Mumbai, India. The German Embassy however would not issue Schengen visas because of France requiring work permits, therefore they offered the group to issue Germany-only (non-Schengen) visas valid for the German date only, and referred to the French Embassy for Schengen visa applications.

The French Embassy on the other hand refused to issue Schengen visas because Germany was the first country of entry. The UK based tour organiser managed, after numerous contacts with the various embassies including three personal visits to the German Embassy, to secure Schengen visas valid for the German and Czech dates only while the concerts in France had to be cancelled.

Case C - File reference VQ006

In 2007 a leading exponent of Ghanaian music and his three backing musicians applied for multiple entry Schengen visa to the German Embassy in Ghana and separately to the Swiss Embassy for Swiss visa. The applicant is an artist of international stature and former President of the Musicians' Union of

Ghana, former President of the Copyright Society of Ghana and was 1998 - 2000 Professor of Ethnomusicology at the University of Washington in Seattle, USA, followed by a similar position at the University of Michigan in Ann Arbor. He has also conferred the distinguished title of National Living Human Treasure, as advocated by UNESCO under Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage, by Ghana's Ministry of Chieftaincy and Culture.

After five personal appointments with the German Embassy the artist and one of the backing musicians obtained the required visas. Visa for the two other musicians were refused, which was noted in their passports. No reason for rejection was given to the applicants. After several contacts with the cultural attaché of the embassy the German based tour organiser was eventually explained that the embassy did not approve local documentation of their artistic work in Ghana and the fact that both were married, residing in Ghana was deemed to be insufficient indications of their intent to return after completing the tour. The embassy required further documents from abroad to prove that two musicians are rooted in Ghana and willing to return back to Ghana after the tour.

After numerous discussions, and possibly due to the fact that the planned tour of in total twenty-four concerts and six lectures was sponsored by the Minister President of North Rhine Westphalia, the German Embassy finally agreed to accept renewed applications from the two musicians with new and supplementary documentation. These applications were then accepted and visas accordingly issued. All in all the process required the bandleader to make a total of nine trips from Kumasi in Ghana's Ashanti region to the coastal capital Accra. While the distance is a manageable approximately 300 kilometres, local transport conditions mean that this requires one full day of bus travel in each directions and an overnight stay in a hotel. The backing musicians each had to make between four and eight similar journeys. The quartet in total spent 54 working days travelling to and from the German Embassy in order to secure visas for one-month duration. The cost to the tour organiser for visas, travels, accommodation and other expenses soared. The inconvenience to the artist and musicians was immense as was the perception of indignities suffered.

Case D - File reference VQ006

A group of Gnawa performers, represented on no less than nine CDs distributed in Europe were scheduled to perform in Germany with a brief intermission in the tour for a few performances in Armenia. The tour itinerary called for flight transportation from Morocco to Germany, from Germany to Armenia and back with a later return from Germany to Morocco. The ensemble, assisted by the German tour organiser, applied for multiple entrance visas to the German Embassy in Morocco. Required documents of invitations and more were submitted with the applications including detailed tour itineraries with exact travel arrangements, dates and ticket references. For unexplained reasons the embassy eventually issued single entry visas. As the applicants were only able to read Arabic and no verbal communication of this fact was given when they collected their visas the unfortunate circumstance was not brought to the notice of the tour organiser.

Having completed the first part of the German tour and having proceeded with the performances in Armenia the ensemble was refused boarding on the booked return flight to Germany because they did not have multiple entry visas.

Only after several days of negotiations with the German Embassy in Armenia, the German Embassy in Morocco, the visa department of the Ministry of Foreign Affairs in Germany and between both embassies in Yerevan and Rabat, the ensemble was finally issued new transit visas. The tour organiser had to pay the full costs of the second set of visas including supplements for express handling of the same, extra fees for changing the dates of the return tickets and the cost of hotel accommodation in Yerevan while the situation was resolved.

Case E - File reference VQ009

One of Mozambique's most revered bands resides in Lichinga, the capital city of Niassa Province in the northern part of the country. They regularly perform abroad, often in the UK. The UK Visa Application Centre - where visa applications have to be submitted and biometric data will be collected - is located in Maputo in the very south of Mozambique, a distance which cannot be covered by road and for which air travel is the only viable option.

Accordingly the eight band members have to fly to Maputo each time UK visas are required to submit their applications, supplemental documentation and have their biometric data collected. The visa applications are then transported to the British High Commission in Pretoria, Republic of South Africa for processing. As this processing normally takes two to three weeks it is not an option for the band to be accommodated in Maputo for the duration. They therefore return to Lichinga to await approval of the applications. The cost of the journey from Lichinga to Maputo and return is approximately € 2,600 each time added to which should be visa fees at approximately € 2,200 for the group. On the last occasion of application for UK visas one band member was initially denied a visa without explanation. The UK tour organisers had to fly the entire band to Maputo for a second time, as all the required biometrics had to be done at the same time. Once all visas were granted the band had to fly for a third time to Maputo to get on their international flight to the UK, which at this point had had to be rescheduled at additional expense and two UK performances had to be cancelled due to the delay in arrival.

Case F - File reference VQ016

A Malian duo has for the past three years toured internationally with great success. Their French tour organisers report more than 350 concerts in this time period and record sales in the region of 500,000 copies. Current UK regulations require that work permit visas are submitted in the country of which the applicant is a national or legally live. Since there is no UK Embassy or visa application centre in Mali the artists are obliged to go to Dakar in Senegal in order to apply for UK visas. As both artists are blind they are unable to travel unaccompanied which further adds to travels and accommodation costs.

The fact that a number of special event appearances, festival performances and other opportunities come up with relatively short notice and at times on occasions where the artists are already on tour elsewhere add to the problems related to the requirement that applications must be submitted where the applicant is a national or legally live. Or in this case in a neighbouring country since no UK representation is available where they do live.

Case G - File reference VQ017

A revered Gambian Kora player and 'Jali' - a storyteller also known as a Griot in the Mandinka language - was invited to Sweden 2007 to perform at an international conference attended by, amongst others, His Majesty King Carl XVI Gustaf of Sweden, then UN Secretary-General Kofi Annan, former US President Bill Clinton and a number of other statesmen, politicians, academics and international industry leaders. The Jali is also a respected scholar and founder of West Africa's first school of traditional music for children.

As there is no Swedish Embassy in Gambia, the Jali had to travel to Dakar in Senegal to submit a visa application, a journey involving one day of travels in either direction in addition to one day in Dakar to visit the Swedish Embassy. The Swedish promoter contacted the embassy in Dakar prior to the Jali's visit and sent all appropriate documentation including flight arrangements, insurance coverage and more. In accordance with current Swedish legislation - specifically that performing artists, their technical staff and other tour staff contracted to work temporarily in Sweden for no more than 14 days during a 12-month period do not require work permits - a written invitation from an established organiser was also attached. Adequate funds to cover visa application fees, the Jali's travel and

accommodation costs for the visit to Dakar and other expenses were transferred to the Jali by Western Union.

The staff at the embassy in Dakar was unaware of current Swedish legislation. The Jali was obliged to submit and pay for an application fee for a work permit in addition to the visa. When the Swedish promoter was informed about this upon the Jali's return to Gambia a number of contacts took place with the Swedish Embassy. Eventually the situation was resolved but the Jali had to return to Senegal once more to fill out a renewed visa application as the first had been administratively tied to the unnecessary work permit application. The Jali then had to return to Senegal a third time to collect the visa when it was finally approved two weeks later. All in all three visits to Senegal, each requiring three days of travel, in order to make the one scheduled performance in Sweden. The costs of travels, accommodation and other expenses in addition to the visa application fees - it should be noted that the fee for the unnecessary work permit was non-refundable even though it had been submitted at the express demand of the embassy staff - were in the end substantial.

A pattern is clearly discernible.

CONSEQUENCES

Most respondents point out the financial losses incurred, when visas are rejected or not provided in time.

Others state that they have stopped working with artists from non-EU countries or from developing countries due to the time-consuming visa procedures and additional risks of financial losses. Some US organisers in a similar manner have reduced, or have entirely stopped, working with artists residing outside of North America.

Almost 80% of the respondents feel that the current visa procedures are damaging the music sector in Europe and collaborations with visa offices in developing countries are neither flexible nor efficient.

Creative companies working with artists from non-EU/non-Schengen countries are often very small. Therefore the extremely time consuming visa procedures may prevent cultural projects from being realised, and several respondents point out that this leads to significant decrease of the cultural diversity on the European cultural scene.

Seen from the perspective of artists from these countries, they lose an important market and essential networking options. As one respondent reflects:

"The rejection of visas reduces the opportunities for artists, sometimes whole families and even whole villages, in less developed countries to rise above poverty and thus lead better lives."

It is equally important to understand that visa issuing offices - and hence the EU countries - are judged by their attitude to artists. Several European countries wish to improve their cultural and public diplomacy, but many artists are treated with a lack of respect. They experience the paradox of being invited by mayors of European city councils, government-financed cultural bodies in the EU and respected cultural organisations and the contrast on the ground reality once they enter our embassies and are looked upon as potential illegal immigrants. One respondent reflects:

"Visa application procedures have huge human costs. Artists are subject to pointless queuing, often in disgraceful conditions and subject to disrespectful treatment by embassy staff."

RECOMMENDATIONS

If European countries are serious about honouring their ratification of the UNESCO convention - specifically article 16 - they need to actively make visa / work permit procedures and access to the European market more flexible, transparent and homogenous. An example would be implementing the exemption of work permit requirements for artists, under certain conditions, such as - granted with different set of rules is - currently used in Sweden, the United Kingdom and others on an EU basis. Turkey, although not an EU member, can also be seen as an example.

Another would be the creation of a specific category of short-term, multiple entry visas for touring artists and specify the handling of such in the Common Consular Instructions on Visas for the Diplomatic Missions and Consular Post. As artists, and for that matter athletes, are treated as special cases in other matters - withholding taxation based on article 17 in the OECD Tax Model being a case in point - this would seem to be logical.

In order to do so it is extremely important that ministries dealing with immigration, work permit and visa permits co-ordinate their administrative procedures in respect of, and in collaboration with relevant ministries administering the EU and National Cultural and Development policies.

Regarding Schengen, it is obvious that the current lack of transparency of rules and procedures are a cause of great frustration and additional costs. The establishment of a unified information system for applicants and administrators alike is required.

Further, the development and introduction of a tracking number and a system of electronic registration would add to the transparency and efficiency of the current system.

One stop entry points (where one office, irrespective of entry point to Europe, could handle applications for the whole Schengen area) in combination with multiple entry permits would be an obvious improvement; particularly if the visas / work permits were to be valid for a prolonged period.

Co-ordinating whatever solutions or improvements that can be created within Schengen with non-Schengen signatories such as the United Kingdom seems to be of equal importance from an EU perspective.

Negotiating reasonable, if not reciprocal, procedures between EU and the US in order to safeguard equal market access for artists from each area is another urgent priority.

While long-term solutions are created a few suggestions, based on the questionnaires, for improvements of the current system would be:

- Ensure that all embassies, consulates or other representations are well informed; service minded and follow harmonised procedures, guidelines, standards, papers, documents etc.
- Ensure clear procedures and require that explanations for refusal of a visa must be given when all the procedures are respected, in order to make it possible to enter an appeal in due time.
- Handling of artist visa matters exclusively by the cultural attaché at point of application and not via reception centres in the regular visa department.
- Investigate the possibilities of "world wide recognition" of touring artists' passports.
- Introduction of harmonised biometric data collection for all Schengen and EU countries.
- Implementation of a system that does not require biometrics to be renewed more than every four years.

- Introduce a system that does not require the applicant to apply "in person" once biometrics are established in a central database and that passports/visa applications can be delivered and collected by others representing the artists.
- Ensure a procedure that benefits artists and performers that have worked and/or performed within the EU/Schengen area before, so they don't have to repeat all of the application procedure each time.
- Initiate a process whereby a "certification system" of European festivals and tour organisers may ensure that these are well established, credible and entitled to respectful and fast handling by visa offices.

Finally the organisations behind this "White Paper" would like to urge all relevant EU bodies to establish a forum involving practitioners, agents and relevant organisations in order to develop quick and practical solutions.

APPENDIX 1

RESPONDENTS		
BELGIUM	Divano Production	Production, management and world booking
	ACV Transcom CULTUUR	Union for artists
DENMARK	Roskilde Festival & Global CPH	Music programming and booking
FRANCE	Marc Antoine Management	Global touring african artists
GERMANY	Alba Kultur	Festival and tour organizer, manager, producer, consultant
GHANA	Nyanla Creation Production	(Okeyman Records) Music production
ITALY	Fondazione Adkins Chiti: Donne in Musica	International foundation and concert organiser
	Tour de Force	Management and booking agency
SPAIN	El Caiman Producciones	International booking and promotion
	Producciones Artísticas Serrano	Artist production
	Levinson-concerts	Booking agent and management
SWEDEN	For Exclusive Artist Representation / FEAR	Event management, artist management
UNITED KINGDOM	Adastra	Music administration
	KAPA Productions	Tour production and artist management
	Poo Productions Ltd	Record label, artist management and film production
	Roots Around the World	Concert promoters and booking agency
INTERNATIONAL ORGANISATIONS		
	ECA	European Council of Artists
	EFWMF	European Forum of Worldwide Music Festivals
	ELMF	European Live Music Forum
	FREEMUSE	The World Forum on Music & Censorship

APPENDIX 2

NATIONAL INITIATIVES REGARDING VISA ISSUES

In several European countries music industry stakeholders, promoters, artists and others have initiated national campaigns addressing the increasing problems related to visa and work permit issues. So far, however, a website or "a pan European office" where all relevant and updated information on rules is available has not been created.

Neither has a pan-European summit - including all relevant partners - been organised to exchange and discuss experiences, strategies and suggestions.

It is not within the mandate of this White Paper to investigate all national rules and procedures, but we would like to mention a few campaigns and initiatives and suggest that relevant European political and administrative bodies consider how they can improve the current situation for artists and organisers.

AUSTRIA

Under the banner of "Abgesagt"⁵ (Cancelled), the IG World Music Network is addressing visa issues in Austria. The network consisting of artists, management companies, booking agencies, promoters, venues, journalists, and festivals working in the world music-genre has since 2006 campaigned for less bureaucratic visa procedures, transparency in decisions and described the negative effects of the current systems. Abgesagt has further initiated online petitions with the purpose of changing the cultural climate which is described as "hostile and inhuman to foreigners" - (kulturfeindlichen and unmenschlichen fremdengestzes).

FRANCE

NGO INITIATIVE

Zone Franche (ZF) is a large network of professional musical organisations (festivals, records companies, producers, artists' organisations etc.).

In May 2008, ZF organised a meeting about "artists circulation" during the festival "Musiques Métisses", in Angoulême. The meeting included a representative of The French Ministry of Foreign Affairs and festival directors.

The festival directors presented a number of cases where visa procedures had led to cancellations of artistic presentations and huge financial losses to organisers and artists. The meeting presented some of the regulations and procedures that prevent a free flow of professional cultural presentations and some of the obvious paradoxes of official cultural policies.⁶

One of the paradoxes of current policies was pointed out: on one level French organisations such as SACEM and official institutions such as Cultures France support artists in these countries. French Cultural Institutes even promote their art, but when the very same artists are invited to tour France they face several problems regarding visa and work permits.

Didier Le Bret, advisor to the French Ministry of Foreign Affairs, during the meeting recognised that indeed the parts of the French policies could be seen as "schizophrenic" and that there was a need for close collaboration between legislators and culture event promoters.

A few European states have changed some of their procedures as a result of these campaigns. Some initiatives are linked to linguistic/former colonies zones e.g. francophone.

⁵ See www.abgesagt.net

⁶ See www.zonefranche.com/pdf/synthesedebat11mai.pdf

GOVERNMENT INITIATIVE

At the initiative of (now former) French Minister Jean-Marie Bockel, Secrétaire d'Etat chargé de la coopération et de la Francophonie, a committee of 10 African and French artists was created in October 2007, under the name of Comité Génération Afrique.

The committee consisting of well-respected artists and personalities such as Manu Dibango, Yann Arthus Bertrand, Youssou N'Dour and Jane Birkin have put forward various suggestions regarding investment in the arts and culture sector.

As a consequence of discussions regarding mobility of African artists, the French Government - at the initiative of Minister Bockel and Minister of Foreign Affairs, Bernard Kouchner - issued new instructions to its African Visa offices in order to make procedures simpler and more efficient.

The instructions were issued as:

*Délivrance des visas aux ressortissants africains ayant une activité professionnelle à caractère artistique, culturel, universitaire ou de recherche (19 février 2008)*⁷

According to the instructions the visa offices abroad shall distinguish between African artists who already has performed several times in France/resided in France - and are regarded as professional artists - and newcomers.

The initiative allows established african artists to receive multiple visas and work permits for France and has been welcomed by artists as well as organisers.

However, the initiative is also criticised by several organisers and managers presenting "new talents" as they find the rules discriminatory.

The initiative, according to its critics, opens up for French embassies and French Cultural Institutes in Africa to become "judges of taste and talent", a role the organisers feel more qualified to play.

UNITED KINGDOM

A vast number of artists and music industry organisations have been involved in various initiatives regarding visa issues. Some of these initiatives have primarily been focussing on visa issues for artists from so-called non-visa countries such as America, Canada and Australia.

At a certain stage, there was a fear that new strict visa rules would require artists from these countries too supply biometric data in person at a registered office. However after consultations and lobbying and campaigning the Home Office made a U-turn. Therefore artists coming to UK from a non-visa country for less than three months will not need a visa or permit, but merely a sponsorship certificate.

For artists coming from countries requiring visas procedures however continue to be complex and costly.

⁷ Delivery of visas to African nationals engaged in professional artistic, cultural, academic or research activities (19 February 2008) - <http://www.diplomatie.gouv.fr>

Some of the organisations and industry organisations involved in campaigns, lobbying and consultations in UK are:

- National Campaign for the Arts
- Arts & Entertainment Task Force
- Musicians Union
- Agents Association
- Concert Promoters Association
- Music Managers Forum

The UK Border Agency under the Home Office introduced a new points-based immigration system in 2008. The planned policy for the creative and sporting sub-category within Tier 5 of the points-based system is scheduled to be put into place at the end of 2008. The system is explained on the home page of the Agency at www.bia.homeoffice.gov.uk.

IRELAND

VISUAL ARTISTS IRELAND (VAI)

Barriers to international mobility for artists:

VAI in spring 2008 hosted a public consultation addressing how "immigration rules are creating difficulties for artists requiring visas to enter the UK and the Republic of Ireland."⁸

VAI expressed concern that:

"Immigration policy and procedures may be compromising our independent decision making around programming and selection of artists we want to work with."

The public consultation agreed that:

"...a generally inhospitable atmosphere of suspicion and closure... suggests that artists and cultural workers, particularly those born in parts of Asia, Africa, The Middle East and parts of Eastern Europe, are being regarded with suspicion and required to provide evidence of artistic credentials that many of us simple regard as unrealistic and inappropriate."

The consultation also noted that:

"Application systems lack clarity and transparency and with the introduction of outsourcing to commercial agencies like World Bridge official departments are increasingly difficult to contact and are unaccountable."

⁸ The Visual Artists' News Sheet Issue 4 2008, Pauline Hadaway: Barriers to international mobility for artists

ABOUT THE AUTHORS

OLE REITOV, Programme Manager, Freemuse, has lectured world-wide on music censorship, cultural policies and cultural diversity. His past experiences include 30 years as a broadcaster with Danish Broadcasting Corporation reporting from all corners of the world, international media and culture consultancies in Mali, India, Gabon, Botswana and Bhutan. He is former chairman of the EBU World Music Workshop, former advisor to the Danish Center for Culture and Development .

HANS HJORTH, Executive Manager of the European Live Music Forum ELMF and Senior Producer at Concerts Sweden. He has a long, weary life in the world of music including tour managing, club ownerships, concert promotion, festival management and artist management. Until recently he served as chairman of the European Worldwide Music Festivals Forum EFWMF.

Europe's cultural diversity is enriched and European audiences are presented great artistic events and performances by European tour operators when they bring to life, the principles of Articles 14 & 16 of the UNESCO Convention on the Protection and Promotion of the Diversity of Cultural Expressions, by facilitating the opening of the European market to artists from less developed countries.

The convention calls upon ratifying countries to...

"...adopt measures in developed countries with a view to facilitating access to their territory from developing countries for cultural activities".

VISAS / the discordant note, presents some of the problems, challenges and difficulties faced by those who bring international artists to tour in Europe.

The problems identified focus on administrative procedures, lack of transparency, the absence of harmonisation and accurate information and the cost of the current, grossly ineffective system.

It is hoped that this White Paper will clarify why the EU countries must change their procedures in order to honour *our* obligations under the UNESCO convention.

published 31 | 10 | 2008

ISBN 978 - 87 - 988163 - 1 - 7

© 2008

www.freemuse.org

www.elmf.eu

ECA

www.eca.dk

INTERNATIONAL NETWORK FOR CULTURAL DIVERSITY
RÉSEAU INTERNATIONAL POUR LA DIVERSITÉ CULTURELLE
RED INTERNACIONAL PARA LA DIVERSIDAD CULTURAL
INTERNATIONALT NETVÆRK FOR KULTUREL
MANGFOLDIGHED

København, 28.1.2009

Folketingets Udenrigsudvalg og Kulturudvalg

**Høring om kultur og udvikling arr. af Folketingets Kulturudvalg og Udenrigsudvalg 4.2.09.
Baggrundsmateriale og forslag fra International Network for Cultural Diversity (INCD)**

Hermed vedlægges baggrundsmateriale med konkrete forslag fra International Network for Cultural Diversity (INCD) til brug på høringen om kultur og udvikling. Der vedlægges:

1. Kort orientering om INCD
2. INCDs seneste nyhedsbrev, December 2008.
3. INCDs svar 24.1.2009 på UNESCOs aktuelle høring om artikel 16 i konventionen, der vedrører "preferential treatment for developing countries", herunder en række forslag.
4. Artikel fra INCDs generalsekretær Garry Neil, der giver en analyse af INCDs vurderinger af styrker og svagheder ved konventionen og dens enkelte paragraffer, herunder en række bud på handling.
5. Rapporten "Culture and Poverty Alleviation in Africa" v. Burama Segna, der giver en analyse af fattigdomsstrategierne (PRSP) i en række afrikanske lande i.f.t. kultur. Papiret er lavet til en konference arr. i samarbejde mellem INCD, CKU m.fl. i 2007 og konkluderer med nogle overordnede politiske forslag.

Det fremsendte materiale er udvalgt i forhold til formålet med høringen. INCD vil være til rådighed for fremskaffelse af evt. supplerende materiale eller til uddybning af specifikke spørgsmål, såfremt udvalgene eller nogle medlemmer måtte ønske dette.

Venlig hilsen

Olaf Gerlach-Hansen
Dansk bestyrelsesmedlem, INCD
(tlf. 23608500, e-mail: ogh@cudic.dk)

x) Der var fremlagt et søstykke af disse dokumenter

www.incd.net

INTERNATIONAL NETWORK FOR CULTURAL DIVERSITY
RÉSEAU INTERNATIONAL POUR LA DIVERSITÉ CULTURELLE
RED INTERNACIONAL PARA LA DIVERSIDAD CULTURAL
INTERNATIONAL NETWORK FOR CULTURAL
MANGFOLDIGHED

BILAG 1:

Kort orientering om International Network for Cultural Diversity (INCD)

INCD er et af verdens to betydningsfulde internationale "civilsamfundsnetværk", som er skabt som led i de øgede internationale bestræbelser for kulturel mangfoldighed over de sidste 10-15 år. INCD repræsenterer en bred vifte af kunstner-organisationer, medie-organisationer og en mangfoldighed af organisationer og enkeltpersoner inden for kultur i bred forstand.

INCD var frem til 2005 en hoveddrivkraft i det internationale civilsamfunds lobby for skabelsen af det der nu er UNESCO konventionen, og bruger nu sine ressourcer på gennemførelsen af konventionen, herunder at sikre civilsamfundets deltagelse heri. INCD lægger både vægt på den primære kulturproduktion og på kulturens betydning for menneskers og samfundenes udvikling i bredere forstand.

INCD bakker aktivt op om konventionen. Samtidig mener INCD, at konventionens tekst desværre er så uforpligtende at den ikke sikrer noget i sig selv. Konventionen får kun en betydning, hvis de enkelte lande og det internationale samarbejde, aktivt sikrer gennemførelsen af de muligheder, konventionen giver.

INCD blev formelt etableret i 2000. INCD blev oprindeligt etableret som et civilsamfunds modsvar til det internationale kulturminister netværk "International Network on Cultural Policies" (INCP).

INCD har en canadisk generalsekretær og en international bestyrelse (styringsgruppe) bestående af medlemmer fra alle verdensdele. Dansk (og nordisk) medlem af bestyrelsen er fra 2007 Olaf Gerlach-Hansen.

INCD har et særdeles beskedent budget, og er økonomisk helt baseret på medlemmernes frivillige bidrag og engagement. Uafhængigheden er en stor styrke, men i mange dele af verden, herunder udviklingslandene, opleves gennemførelsen af konventionen som kompliceret, og det vil INCD godt have bedre kapacitet til at imødegå.

Yderligere informationer om INCD kan fås følgende steder:

INCDs hjemmeside: www.incd.net

Dansk bestyrelsesmedlem: Olaf Gerlach-Hansen, tlf. 23608500, e-mail ogh@cudic.dk

Generalsekretær Garry Neil, tlf. +1-4162685665, e-mail : incd@neilcraigassociates.com

Fornavn + Meller	Efternavn	Firma/forening
Mik	Aidt	Center for Kunst & Interkultur
Elsbeth	Altschuler	
Sally	Altschuler	Oplægsholder
Peter	Anders	
Finn	Andersen	Det Danske Kulturinstitut
Amalie B.	Andresen	
Signe	Amfred	
Dirck	Backer	Teater Patrasket
Kenneth A.	Balfelt	
Ole	Bang	
Irene	Becker	
Jytte Kaltoft	Bendixen	Dansk Artist Forbund
Karin	Bergquist	
Jeanne	Blyme	Kunstrådets Repræsentantskab
Nino	Brodin	
Anna	Bugge	Københavns Kommune
Henrik	Busk	Unge Kunstnere og Kunstformidlere
Claus	Bøje	Lokal- og Anlægsforeningen
Anne Grete	Camara	
Henning	Camre	Oplægsholder
Jørgen	Carlslund	Børneteatersammenslutningen
Troels	Christensen	
Bente	Christiansen	Baes Consult
Annemari	Clausen	Center for Kultur og Udvikling
Signe	Clausen	Ny Carlsberg Glyptoteket
Elisabet	Diedrichs	Dansk Kunstnerråd
Vera	Eckhart	
Mia Nadia	El Mousti	
Kari Haugan	Engberg	Dansk Arkitektur Center
Franz	Ernst	Dansk Kunstnerråd
Tine	Fischer	CPH:DOX
Pernille	Frahm	
Finn Skriver	Frandsen	
Anja	Franke	
Bjørn	Førde	Oplægsholder
Mille	Gabriel	Nationalmuseet
Steen	Gade	
Olaf	Gerlach-Hansen	International Network for Cultural Diversity
Jesper	Glahn	
Susanne	Godske	Danske Dramatikere
Mogens	Golberg	Nordfyns Folkehøjskole
Preben	Gondolf	
Annette Max	Hansen	Center for Kultur og Udvikling
Lonnie	Hansen	Dansk Arkitektur Center
Kent	Hansen	
Eva Egesborg	Hansen	
Stig	Hartkopf	
Henrik	Hartmann	Oplægsholder
Michael	Haslund	Det Danske Filminstitut
Sus	Hauch	Teatergruppen Batida
Charlotte	Henriksen	Udenrigsministeriet
Jesper	Hermansen	Kulturministeriet
Torben	Heron	Dansk Kunstnerråd
Aase	Hjorth	
Claus	Hjorth	Det Danske Filminstitut

Jakob	Hoff	
Britta Schall	Holberg	
Sanne	Holmboe	Center for Kultur og Udvikling
Anders	Holst	Odsherrede Teaterskole
Daniel	Holt	
Karsten	Holt	
Kenneth	Horsbrugh	
Francesco	Ippolito	Ulandssekretariatet
Merete	Ipsen	ICOM
Mie	Jacobsen	
Tina Møller	Jakobsen	Amatørernes Kunst og Kultur Samråd
Helle Toft	Jensen	Spor Media
Mogens	Jensen	
Poul-Henrik	Jensen	Danske Jazz, Beat og Folkemusik Autorer
Johannes V.	Jepsen	Center for Kultur og Udvikling
Anders	Juhl	
Poul Qvist	Jørgensen	
Marianne	Kemp	
Naser	Khader	
Nana	Kjær	
Helle	Klint	Forening Dansk Kultur
Ivan	Klitte	"Huse i Danmark"
Annette	Kornerup	Kulturministeriet
Marie	Korpe	Freemuse
Sunna Reitov	Korpe	
Louise	Krarup	Center for Kultur og Udvikling
Kim	Kristensen	
Søren	Krogh	Kunststyrelsen
Dagmar	Krøyer	Unge Kunstnere og Kunstformidlere
Jakob	Kvæderis	"Huse i Danmark"
Birgitte Frandsen	Langkilde	Statens Museum for Kunst
Inge	Larsen	
Vibeke Sonntag	Larsen	"Huse i Danmark"
Karsten	Lauritzen	
Linda	Lilholt	
Dennis Barndorph	Lind	
Maria	Livbjerg	Ulandssekretariatet
Jens	Lohmann	
Jens	Lysdal	DJBFA
Lejf	Lønsmann	Oplægsholder
Steen	Madsen	Danske Sceneinstruktører
Marie Hardgrib	Madsen	
Jan Skamby	Madsen	Moesgård Museum
Marianne	Madsen	Dansk Flygtningehjælp
Nina	Malinovski	Danske Dramatikere
Peter	Manscher	Teatercentrum
Charlotte	Mathiassen	PEM Consult
Ida Krogh	Mikkelsen	
Jan	Mols	"Huse i Danmark"
Sara	Mortensen	
Flemming Møller	Mortensen	
Anders Stig	Møller	Oplægsholder
Søren	Møller	Statens Kunstfond
Michael Metz	Mørch	Oplægsholder
Rikke	Nagell	
Janni	Nielsen	

Rasmus Christiansen	Nielsen	
Niels Erik	Nielsen	Udenrigsministeriet
Elsebeth Gerner	Nielsen	
Camilla Skelgaard	Nissen	Flama
Karin	Nødgaard	
Ellen Trane	Nørby	
Søren Søborg	Ohlsen	"Huse i Danmark"
Rasmus	Onø	
Jan Middelbo	Outzen	
Marina	Pagh	
Louise Friis	Pedersen	Center for Kultur og Udvikling
Jakob Bak	Pedersen	
Klaus	Pedersen	Billedkunstneres Forbund
Vibeke M.	Petersen	Center for Kultur og Udvikling
Louise	Petersen	
Morten Gøbel	Poulsen	Center for Kultur og Udvikling
Nina	Poulsen	Copenhagen Business School
Johannes	Poulsen	
Benedikte	Paaske	Dansens Hus
Rakel	Paaske	
Jens Kåre	Rasmussen	Oplægsholder
Anne Margrethe	Rasmussen	KVINFO
Lisa	Rasmussen	Center for Kultur og Udvikling
Gordon	Rasmussen	"Huse i Danmark"
Nina	Rasmussen	
Pia	Raug	DJBFA
Ole	Reitov	Oplægsholder
Mille	Rode	Journalist/Dansk PEN
Niels	Rosing-Schow	Dansk Komponist Forening
Grethe	Rostbøll	Center for Kultur og Udvikling
Ivan	Rud	
Anna	Rytter	Statens Kunstråd
Lise	Saunte	Kunststyrelsen
Tina	Schelle	Dansk Komponist Forening
Bente	Schindel	Kulturelle Samråd i Danmark
Jacob	Schouenborg	Int. Sport and Culture Association
Ileana	Schrøder	Esperantoforeningen for Danmark
Bruno A.	Schwede	Radio Vesterbro
Henrik	Schöneberg	
Peter	Sigsgaard	
Marianne	Skovlund	
Svend Erik	Sokkelund	
Trine	Steffenauer	FAF
Anders	Stemark	"Huse i Danmark"
Julie	Stockmarr	Dansk Flygtningehjælp
Poul	Svanberg	Kunstrådets Repræsentantskab
Bjarne	Sørensen	Oplægsholder
Signe Byrge	Sørensen	Final Cut Productions
Merete Elisabeth	Sørensen	
Pernille	Sørensen	Scenekunstens Udviklingscenter
Laura	Sørensen	
Alfred	Tamakloe	
Peter	Thomsen	DAHOF
Tyge	Trier	
Thomas	Tufte	Roskilde Universitet
Morten	Villumsen	

Claus	Vittus	DR Kultur
Winnie	Vitzansky	Danmarks Biblioteksforening
Torben	Vosvein	Spor Media
Katrine	Wallevik	Teatergruppen Batida
Camilla	Wass	Center for Kultur og Udvikling
Bente	Zeij	Tegnerforbundet af 1919
Lotte	Ærsøe	IBIS - Denmark
Maria	Øhlenschläger	
Peter	Ørting	"Huse i Danmark"